

Rapportage gebruikersonderzoek 2008

Online enquête eindgebruikers

uw contact

Nils van den Broek
t. +31 (0)20 330 54 54
e. nils@valsplat.nl

Geschiedenis van dit document		
Datum	Versie	Auteur(s)
Maandag 25 augustus 2008	1.0	Teun Hompe
Vrijdag 12 september 2008	1.1	Teun Hompe
Maandag 15 september 2008	1.2	Teun Hompe

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Management samenvatting	4
Onderzoeksopzet.....	7
Resultaten	9
A. SURF*	10
B. Onderzoekers	16
C. Docenten	25
D. Studenten	34
E. Ondersteunend personeel.....	42
F. Management en beleid.....	51
Bijlage:	
- Respons	

Inleiding

Sinds een aantal jaar laat SURFnet met enige regelmaat een uitgebreid kwantitatief gebruikersonderzoek uitvoeren onder eindgebruikers van aangesloten onderwijs- en onderzoeksinstituten.

De resultaten van het gebruikersonderzoek geven SURFnet inzicht in hoeverre studenten en medewerkers bekend zijn met SURFnet en in welke mate gebruik wordt gemaakt van haar diensten. Daarnaast biedt het onderzoek inzicht in het internetgebruik van studenten en medewerkers.

Gebruikersonderzoek 2008

Het gebruikersonderzoek van 2008 is grotendeels gebaseerd op dat van 2007. Bepaalde thema's zijn op verzoek van SURFnet en naar aanleiding van ervaring opgedaan met de eerdere SURFnet gebruikersonderzoeken uitgebreid of ingekort. In dit rapport zijn de resultaten van de online enquête van 2008 uitgewerkt.

Doelstelling online enquête

- De bekendheid, het gebruik en de tevredenheid van SURFnet en de diensten van SURFnet, SURFdiensten en SURFfoundation onder de doelgroep in kaart brengen.
- Wensen, verwachtingen, behoeften en ervaringen inventariseren met betrekking tot internetgebruik in het algemeen en SURFnet-diensten in het bijzonder.

Management samenvatting

Over het onderzoek

Het SURFnet gebruikersonderzoek 2008 geeft inzicht in het computer- en internetgebruik onder eindgebruikers van aangesloten instellingen en de bekendheid en het gebruik van SURFnet. Het onderzoek is een vervolg op de gebruikersonderzoeken die in 2006 en 2007 door valsplat zijn uitgevoerd.

Voor het onderzoek is een online enquête uitgezet onder studenten, docenten, onderzoekers, ondersteunend personeel en beleidsmedewerkers van 12 aangesloten instellingen. In totaal hebben ruim 2.000 respondenten de vragenlijst ingevuld.

Conclusies

In onderstaande alinea's zijn de belangrijkste conclusies uit het onderzoek samengevat. In de daarop volgende hoofdstukken zijn onze bevindingen per doelgroep beschreven en gevisualiseerd met grafieken.

Bekendheid SURF*

Vooraf onder leden van het bestuur en het ondersteunend personeel is SURF goed bekend. Onder studenten is SURF nauwelijks bekend. Men kent SURF vooral via de eigen instelling en in mindere mate via de website en medestudenten en collegae.

Management en beleidsmedewerkers zijn het meest bekend met, en maken het meest gebruik van diensten van SURFnet, op de voet gevolgd door het ondersteunend personeel. Diensten van SURFdiensten worden vooral gebruikt door management, gevolgd door beleidsmedewerkers en docenten. De diensten van SURFnet en SURFdiensten zijn vrijwel onbekend onder studenten. Geen van de doelgroepen is goed bekend met diensten van SURFfoundation.

De meeste SURF* uitingen en activiteiten zijn weinig bekend bij de doelgroepen. De onder het personeel meest bekende uitingen zijn de website (www.surfnet.nl) en SURFportal (www.surf.nl). Studenten kennen vooral Studielink (www.studielink.nl) en Studiekeuze123 (www.studiekeuze123.nl).

Bekendheid, gebruik en tevredenheid diensten

De naamsbekendheid van de SURF* diensten (diensten van SURFnet, SURFdiensten en SURFfoundation) is redelijk slecht. Wanneer een dienst die onbekend lijkt wordt beschreven, neemt de herkenning van die dienst met gemiddeld 65% toe. Dit betekent dat bij twee van de vijf respondenten die ooit van een dienst gehoord hebben of hem gebruikt hebben, de naam van die dienst niet is blijven hangen. De meest bekende en gebruikte dienst is SURFSPOT.NL. De minst bekende dienst de Lichtpaden. Diensten raken vooral bekend door tips van collegae of medestudenten.

De respondenten die gebruik maken van de verschillende SURF* diensten zijn hier over het algemeen zeer tevreden over. Vooral SURFSPOT.NL scoort bij alle doelgroepen erg goed. Studenten zijn bovendien opvallend goed te spreken over de SURFnet Videotheek. Diensten sluiten over het algemeen goed aan op de wensen van hun gebruikers.

De informatievoorziening en ondersteuning bij verschillende diensten wordt voor de meeste diensten als redelijk beoordeeld. De dienst Eduroam scoort op dit gebied het laagst, de Lichtpaden het hoogst.

Computer- en internetgebruik

Het gebruik van laptops stijgt sterk terwijl het gebruik van desktop computers licht daalt. Ook het gebruik van PDAs, handhelds of smartphones stijgt. De meeste respondenten maken vooral gebruik van Windows en MS Office, zeker op de instelling. Het thuisgebruik van Mac OS is, ten opzichte van 2004, ruim verdriedubbelt. Het gebruik van Mac OS op de instelling is gelijk gebleven. Computers thuis zijn vaak voorzien van zowel een virusscanner als firewall. Respondenten zijn vaak slecht op de hoogte van de veiligheidsvoorzieningen op de instelling.

Het internetgebruik blijft onder de gehele doelgroep hoog. Gemiddeld gebruikt de doelgroep zo'n 2 uur per dag internet voor hun werk of studie. Net als vorig jaar besteden onderzoekers en management de meeste tijd aan internet. Studenten gebruiken internet privé meer dan voor hun studie.

Communicatie

E-mail is en blijft voor iedereen het meest gebruikte en belangrijkste communicatiemiddel. De mobiele- en vaste telefoon worden nog steeds veel gebruikt en worden redelijk belangrijk gevonden. Het gebruik van vaste telefonie neemt wel af. Studenten maken nu al opvallend weinig gebruik van vaste telefonie.

Het gebruik van gedeelde werkomgevingen kent een enorme groei, vooral onder studenten en onderzoekers. Studenten en docenten vinden gedeelde online werkomgevingen bovendien een behoorlijk belangrijk communicatiemiddel. Ook het gebruik van profielensites neemt behoorlijk toe, terwijl de gebruikers van dergelijke sites ze als relatief onbelangrijk communicatiemiddel bestempelen. Het gebruik van weblogs en forums loopt terug.

Aan de manier waarop gedeelde online werkomgevingen gebruikt worden is weinig veranderd. Nog altijd gebruikt men een gedeelde werkomgeving vooral voor het uitwisselen van bestanden. Er bestaat nog steeds grote behoefte een gedeelde online werkomgeving te gebruiken voor audio- en videoconferencing. Alleen bij de docenten is de behoefte om een gedeelde werkomgeving te gebruiken voor toetsing groter dan de behoefte aan audio- en videoconferencing.

Profileren

Het gebruik van methoden voor online profilering is ten opzichte van 2007 voor de meeste methoden afgenomen. Opvallend is dat het profileren via social networking sites en via een persoonlijke pagina op de instellingssite blijft toenemen. Deze twee methoden zijn bovendien de meest gebruikte. De behoefte aan verschillende vormen van online profilering is gelijk gebleven, waarbij nog steeds de meeste behoefte is aan profilering via een eigen website of een persoonlijke pagina op de instellingssite.

Dit jaar is voor het eerst het gebruik van, en de behoefte aan online portfolio's bevestigd. Er is een behoorlijke behoefte aan deze methode van online profilering, vooral onder studenten. Een van de tien studenten zou zich wel via deze weg willen profileren.

Multimedia

Het gebruik van audio-, videomateriaal, maar vooral foto's of illustraties blijft groot. Digitale leerobjecten en mobiele diensten, dit jaar voor het eerst bevestigd, blijken ook redelijk veel gebruikt. Digitale leerobjecten worden vooral gebruikt door docenten en studenten, mobiele diensten vooral door management en beleidsmedewerkers.

Multimediamateriaal wordt vooral van internet gehaald, ook komt er steeds meer materiaal beschikbaar via de server van de instelling. Het gebruik van zelfgemaakt materiaal loopt behoorlijk terug. Toch is eigen materiaal nog steeds een grote bron. Respondenten lijken zuiniger te worden op het door henzelf gemaakte materiaal. Het aantal respondenten dat eigen materiaal niet beschikbaar stelt is verdubbeld tot 40%. Bij 40% is eigen materiaal op verzoek verkrijgbaar.

Online audio- en video-toepassingen worden nog steeds erg veel gebruikt. Inmiddels zijn filmpjes en TV-programma's (terug)kijken populairder dan online radio. Studenten hebben veel behoefte om colleges live online te volgen of op een later tijdstip terug te kijken. Een redelijk aantal docenten heeft de behoefte colleges als stream of download aan te bieden. De behoefte om conferenties of lezingen live te volgen blijft groot.

Onderzoeksopzet

Doelgroep

De doelgroep van SURFnet bestaat uit studenten en medewerkers van bij SURFnet aangesloten instellingen. Onder medewerkers wordt verstaan: wetenschappelijk, onderwijzend en ondersteunend personeel.

Meer dan 200 organisaties zijn aangesloten op het netwerk van SURFnet. Het aantal gebruikers van SURFnet wordt geschat op ongeveer 1 miljoen. Tot de aangesloten instellingen behoren ondermeer:

- universiteiten;
- hogescholen;
- wetenschappelijke bibliotheken en centra voor documentaire informatievoorziening;
- onderzoeksinstituten;
- researchcentra van het bedrijfsleven;
- academische ziekenhuizen en grote regionale ziekenhuizen met een opleidingsfunctie.

Vragenlijst

Om het gebruik van computer en internet en van SURFnet-diensten te kunnen kwantificeren is een online enquête uitgevoerd onder studenten en medewerkers van aangesloten instellingen. De thema's en vragen voor het kwantitatieve gebruikersonderzoek zijn tot stand gekomen aan de hand van:

- vragenlijsten van eerdere onderzoeken.
- inventarisatie van nieuwe thema's

Veldwerk

Het veldwerk is in samenwerking met partner MWM2 (Meer Weten van Mensen en Markten) uitgevoerd. De technologie van MWM2 voldoet aan de hoogste eisen ten aanzien van functionaliteit, snelheid, veiligheid, betrouwbaarheid en flexibiliteit.

Respondenten zijn per e-mail uitgenodigd. Uitnodigingen zijn door valsplat/MWM2 en door instellingen zelf verstuurd.

Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 9 juni 2008 tot 2 juli 2008. Onder deelnemers aan het onderzoek zijn 10 iPods Touch (8gb) verloot.

Steekproef

Aan het onderzoek hebben 12 instellingen meegewerkt:

Universiteiten

- Rijksuniversiteit Groningen
- Erasmus Universiteit Rotterdam
- Technische Universiteit Delft
- Open Universiteit
- Vrije Universiteit

Hogescholen

- Hogeschool van Amsterdam
- Fontys Hogescholen
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Noordelijke Hogeschool Leeuwarden

- Hogeschool Domstad

Onderzoeksinstituten

- Nationaal instituut voor subatomaire fysica (NIKHEF)
- Academisch Medisch Centrum

Uiteindelijk hebben 1190 studenten, 293 docenten, 374 onderzoekers, 404 leden van het ondersteunend personeel en 99 bestuurders aan het onderzoek deelgenomen. In totaal hebben 2360 respondenten de vragenlijst volledig ingevuld.

Resultaten

De belangrijkste resultaten van het kwantitatieve onderzoek zijn in de navolgende hoofdstukken uitgewerkt:

- A. SURF* bekendheid en gebruik
- B. Onderzoekers
- C. Docenten
- D. Studenten
- E. Ondersteunend personeel
- F. Management en beleid

Resultaten zijn doelbewust met zo min mogelijk percentages beschreven en worden waar zinvol ondersteund met grafieken.

De genoemde percentages over het gebruik van SURFnet-diensten geven niet het werkelijke gebruik van de dienst weer. Het gaat hier om het aantal unieke gebruikers van een dienst waarvan eindgebruikers zich bewust zijn dat zij dit van/via SURFnet gebruiken.

Ook moet worden opgemerkt dat niet alle diensten die aan bod zijn gekomen in de vragenlijst exclusieve diensten van SURFnet zijn. Om die reden wordt gesproken over SURF* diensten (diensten van zowel SURFnet, SURFdiensten als SURFfoundation).

Tot slot dient er rekening mee gehouden te worden dat ten tijde van het onderzoek de dienst SURFmedia, als vervanging van de SURFnet Videotheek, nog niet was gelanceerd.

Vergelijking met vorige jaren

In de tekst is waar mogelijk een vergelijking met de resultaten van vorig jaar gemaakt. Een enkele keer is er geen data over 2007 beschikbaar, maar wel over 2006. In dat geval is een vergelijking met 2006 gemaakt. In bepaalde opsommingen is de vergelijking met vorige jaren als volgt gevisualiseerd.

↑ (+5%)	stijging	(het absolute verschil in procentpunten)
=	gelijkgebleven	
↓ (-5%)	daling	(het absolute verschil in procentpunten)

A. SURF*

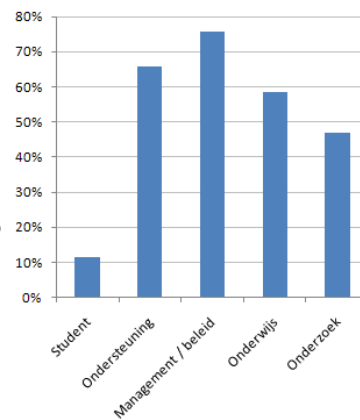
Bekendheid en gebruik

Een derde deel van de respondenten kent SURF. SURF is goed bekend onder leden van het management en ondersteunend personeel. Onder studenten is SURF behoorlijk onbekend.

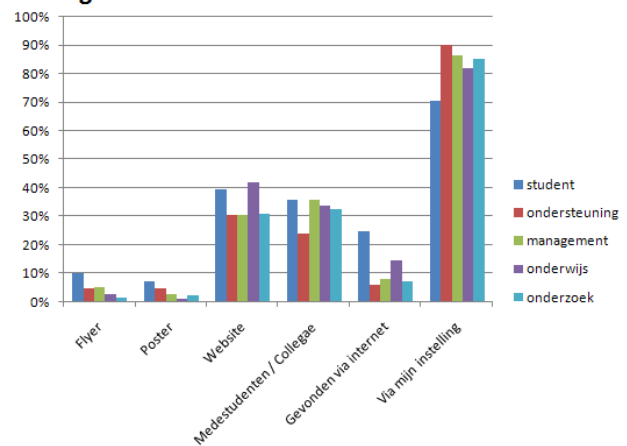
Respondenten kennen SURF vooral via de instelling, op ruime afstand gevolgd door de website en medestudenten of collegae. Een kwart van de studenten heeft SURF gevonden via internet.

Diensten van SURFnet, SURFdiensten en SURFfoundation zijn onder studenten nauwelijks bekend, laat staan gebruikt. Bekendheid en gebruik van de diensten van SURFfoundation blijft over het geheel genomen wat achter.

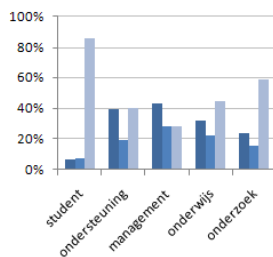
Bekendheid SURF

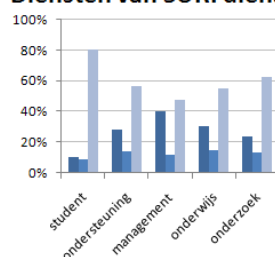
SURF gevonden via...

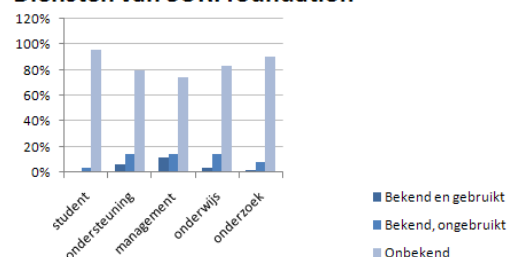
Diensten van SURFnet

Diensten van SURFdiensten

Diensten van SURFfoundation

Uitingen en activiteiten

Van de verschillende uitingen en activiteiten van SURF zijn de website www.surfnet.nl en StudieLink het meest bekend. Het minst bekend is LOREnet.

Top 5 Meest bekende uitingen en activiteiten

1. www.surfnet.nl 35%
2. StudieLink 35%
3. Studiekeuze123 27%
4. HBO kennisbank 26%
5. SURFportal (www.surf.nl) 25%

Top 5 Minst bekende uitingen en activiteiten

1. LOREnet 6%
2. SURFacademy 6%
3. SURFspace 7%
4. SURFnet relatiedagen 7%
5. SURFnet Expertise Seminar 8%

Top 5 Meest gebruikte/bezochte uitingen en act.

1. www.surfnet.nl 26%
2. SURFportal (www.surf.nl) 19%
3. StudieLink 18%
4. Studiekeuze123 14%
5. HBO kennisbank 12%

Top 5 Minst gebruikte/bezochte uitingen en act.

1. SURFacademy 1%
2. LOREnet 1%
3. SURFnet relatiedagen 1%
4. SURFspace 2%
5. Campagne 'Doe het zelf' 3%

Zeven van de tien bezoekers van de SURFnet website komen om informatie te zoeken over producten en diensten. Vier van de tien bezoekers komen op zoek naar nieuws.

Bekendheid en gebruik diensten

Net als in voorgaande jaren is ervoor gekozen om respondenten eerst alleen aan de hand van de naam van verschillende diensten naar de bekendheid en het gebruik te vragen.

Wanneer respondenten alleen op naam antwoord geven over de bekendheid en het gebruik van SURF diensten blijven de scores redelijk gelijk aan vorig jaar. De bekendste van de SURF* diensten is SURFSPOT.NL. Deze dienst is vooral bekend bij leden van het management en docenten. Het minst bekend zijn de lichtpaden.

Top 3 Meest bekende diensten¹

1. SURFSPOT.NL 36% (+1%)
2. SURFgroepen 16% (-1%)
3. SURFsnel ADSL 16% (-5%)

Top 3 Meest gebruikte diensten¹

1. SURFSPOT.NL 24% (+5%)
2. SURFgroepen 8% (+3%)
3. Eduroam 7% (+2%)

Top 3 Minst bekende diensten¹

1. Lichtpaden 6% (-2%)
2. Surf2Music 8% (-2%)
3. SURFnet TV 10% (-2%)

¹ Gemiddelde van alle doelgroepen. Alleen op basis van de naam van de dienst.

Dit jaar is de respondenten die een dienst niet herkenden op basis van enkel de naam, ook een beschrijving van de dienst voorgelegd. Hen is vervolgens opnieuw gevraagd naar de bekendheid en het gebruik van de dienst. Dit zorgt voor een toename in de scores voor bekendheid en gebruik.

Vooraf de namen van de diensten SURFSPOT.NL en SURFsnel ADSL worden matig herkend. Het beschrijven van SURFSPOT.NL zorgt bijna voor een verdubbeling in bekendheid.

Waarom diensten niet worden gebruikt

De respondenten die aangaven de diensten SURFnet Videotheek, SURFgroepen en Listserv te kennen, maar er geen gebruik van te maken is gevraagd waarom zij geen gebruik maken van deze diensten.

Drie van de vijf respondenten heeft de SURFnet Videotheek niet nodig voor het werk of de studie. Een van de vijf studenten en docenten maakt al gebruik van een soortgelijke dienst.

De helft van de respondenten heeft SURFgroepen niet nodig. Bijna een van de vijf respondenten maakt al gebruik van een alternatief voor SURFgroepen.

Een kwart van de respondenten maakt geen gebruik van Listserv, omdat zij al gebruik maken van een soortgelijke dienst. Bijna de helft zegt deze dienst niet nodig te hebben.

Hoe diensten bekend worden

Doorgaans kennen respondenten diensten vooral van collegae of medestudenten, of van de website van SURF(net). De dienst SURFgroepen wordt opvallend veel doorgegeven door collegae en medestudenten.

Privégebruik diensten

De diensten SURFnet Videotheek, SURFgroepen en Listserv worden vooral gebruikt voor het werk of de studie. Surf2Music wordt opvallend vaak, namelijk door de helft van de respondenten, alleen privé gebruikt. SURFSPOT.NL, SURFnet TV, SURFnet mirrors en FTP en SURFsnel ADSL worden zowel zakelijk als privé gebruikt.

Top 3 Meest bekende diensten²

1. SURFSPOT.NL 60% ↑(+24%)
2. SURFsnel ADSL 31% ↑(+15%)
3. SURFgroepen 24% ↑(+8%)

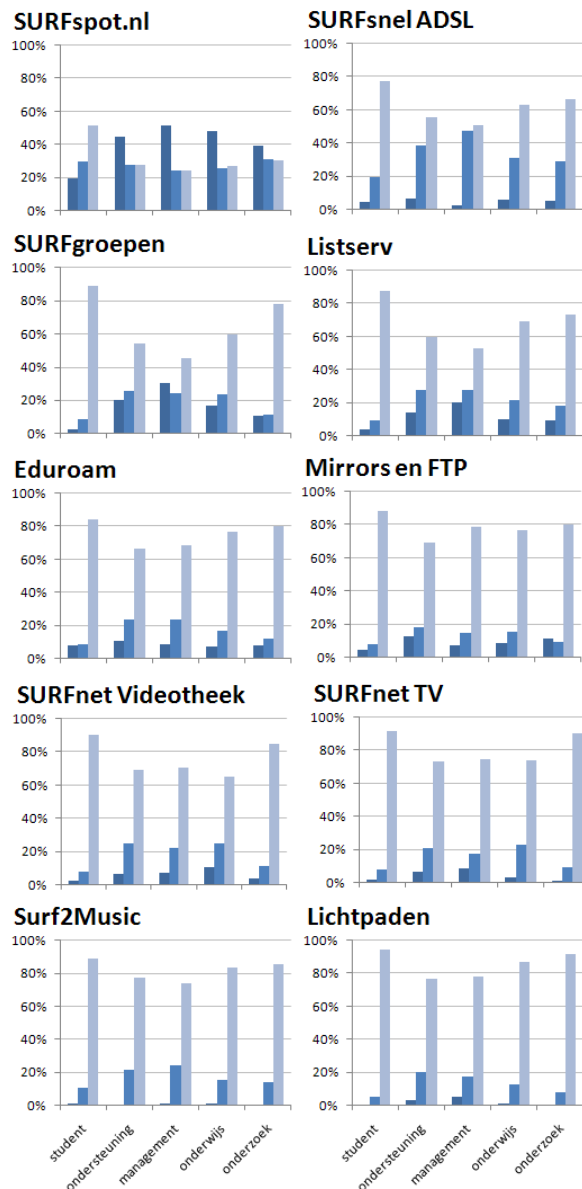
Top 3 Meest gebruikte diensten²

1. SURFSPOT.NL 32% ↑(+8%)
2. SURFgroepen 10% ↑(+2%)
3. Eduroam 8% ↑(+1%)

Top 3 Minst bekende diensten²

1. Lichtpaden 11% ↑(+5%)
2. Surf2Music 15% ↑(+7%)
3. SURFnet TV 15% ↑(+5%)

² Gemiddelde van alle doelgroepen, op basis van naam en beschrijving. Verschil ten opzichte van de score op basis van naam.

Tevredenheid diensten

De respondenten die gebruik maken van de verschillende SURF* diensten zijn hier over het algemeen zeer tevreden over. Vooral SURSPOT.NL en de Lichtpaden doen het erg goed. Negen van de tien gebruikers zijn tevreden over deze diensten. Twee diensten doen het iets slechter dan de anderen: een van de tien respondenten is ontevreden over Surf2Music en SURFnet Videotheek.

Studenten zijn opvallend goed te spreken over de SURFnet Videotheek. Negen van de tien studenten die deze dienst gebruiken zijn er tevreden over.

Respondenten zijn ook gevraagd in hoeverre de diensten waar zij gebruik van maken aansluiten bij hun behoeften. Over het algemeen sluiten de diensten redelijk tot goed aan op de behoeften van de gebruikers. Surf2Music sluit opvallend slecht aan op de behoefte van de respondenten. Hierbij moet opgemerkt worden dat Surf2Music door slechts 8 respondenten wordt gebruikt.

Informatievoorziening en ondersteuning

Van een aantal specifieke diensten is gevraagd in hoeverre gebruikers van deze diensten tevreden zijn over de informatievoorziening en ondersteuning. Voor SURFnet Videotheek, SURFgroepen en Listserv geldt dat ongeveer een kwart van de respondenten hier tevreden over is. Minder dan een van de tien is ontevreden. De meeste gebruikers zijn tevreden, noch ontevreden.

Gebruikers van Eduroam zijn minder tevreden over de informatievoorziening en ondersteuning. Een van de vijf gebruikers vindt deze goed, een kwart niet. Het valt op dat gebruikers redelijk te spreken zijn over de informatie met betrekking tot ingebruikname, maar dat zij minder te spreken zijn over de informatie met betrekking tot storingen en wijzigingen en de ondersteuning van SURFnet bij vragen of problemen.

Bijna de helft van de (kleine) groep gebruikers van Lichtpaden is tevreden over de informatievoorziening en ondersteuning.

— Sluit aan op behoeften
— Tevreden over informatievoorziening en ondersteuning

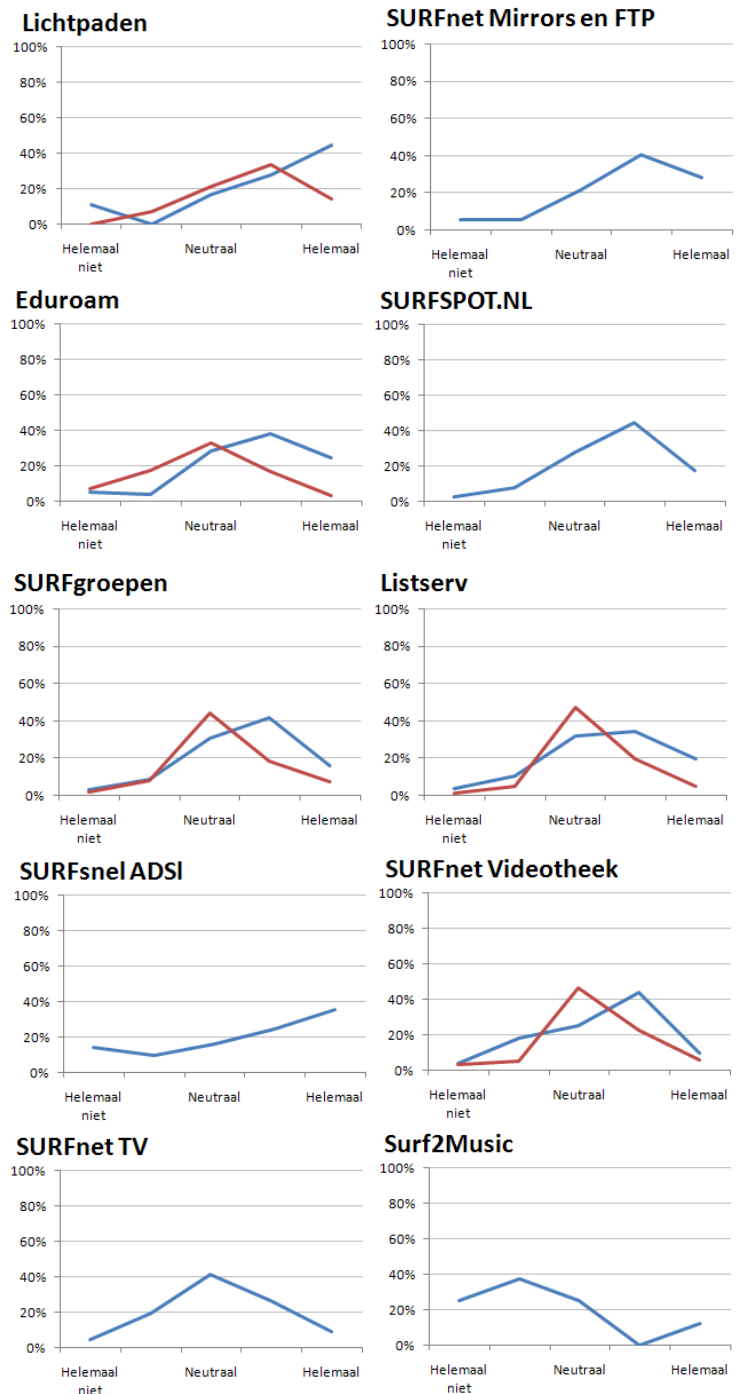
Top 3 Tevreden over...¹

1. Mirrors en FTP 92%
2. Lichtpaden 89%
3. SURSPOT.NL 88%

Top 3 Ontevreden over...¹

1. Surf2Music 13%
2. SURFnet Videotheek 10%
3. SURFnet TV 7%

¹ Gemiddelde van alle doelgroepen.

Interesse in diensten

De respondenten die ook na het tonen van de beschrijving aangaven de dienst niet te kennen is gevraagd in hoeverre er, op basis van eerder genoemde beschrijving, interesse is in een dergelijke dienst.

Bij de meeste diensten is de interesse van de verschillende doelgroepen gelijk verdeeld. Bij SURFsnel ADSL wordt de interesse echter aardig omhoog gestuwd door studenten. Twee van de vijf studenten die deze dienst niet kent, is er in geïnteresseerd.

Op mobiele apparaten

Van een aantal specifieke diensten is gevraagd of het interessant zou zijn om deze beschikbaar te maken voor mobiele apparaten, zoals PDA's.

Bijna de helft van de gebruikers van SURFnet Videotheek en SURFgroepen zouden het niet interessant vinden wanneer deze diensten beschikbaar worden gemaakt voor mobiele apparaten. Een kwart van de gebruikers van beide diensten vindt dit wel degelijk de moeite waard.

Drie van de vijf gebruikers van Eduroam zouden het aantrekkelijk vinden wanneer deze dienst beschikbaar zou worden gemaakt voor mobiele apparaten. Een kwart van de Eduroam gebruikers vindt dit niet interessant.

SURFgroepen

Een derde deel van de gebruikers van SURFgroepen is eigenaar of beheerder, de rest is lid.

Bijna twee van de vijf gebruikers van SURFgroepen heeft wel eens contact gehad met de helpdesk. Twee derde deel van de gebruikers die contact hebben gehad met de SURFgroepen helpdesk is hier positief over, een van de zeven niet.

Top 3 Meeste interesse in...¹

1. SURFsnel ADSL 37%
2. SURFSPOT.NL 27%
3. Surf2Music 22%

Top 3 Minste interesse in...¹

1. Surf2Music 55%
2. Listserv 55%
3. Lichtpaden 54%

¹ Gemiddelde van alle doelgroepen.

Gewenste verbeteringen aan SURFgroepen¹

1. Meer templates 51%
2. Vereenvoudigde registratie 46%
2. Mailinglist functionaliteit 46%
3. Beter beheer van groepsleden 42%
4. Meer mogelijkheden vormgeving teamsites 40%
5. Friendly URL's 32%
6. Introductie telefonische support 25%

¹ Gemiddelde van alle doelgroepen.

SURFnet Videotheek

Driekwart van de gebruikers van de SURFnet Videotheek is alleen afnemer. Een van de vijf is afnemer en aanbieder. Een van de zestien alleen aanbieder. De helft van de gebruikers die materiaal aanbiedt op SURFnet Videotheek is (ook) producent van multimedia.

Ruim de helft van het materiaal dat gebruikers aanbieden op de SURFnet Videotheek is bedoeld voor intern gebruik. Het overige materiaal is vrij toegankelijk.

Top 5 Belangrijke eigenschappen SURFnet Videotheek¹

1. Geavanceerd zoeken 86%
2. Content toegespitst op werk/studie/onderwijs 85%
3. Integratie in lesmateriaal 82%
4. Beschikbaarheid Academia videomateriaal 81%
5. Geen commerciële bijbedoelingen 80%
5. Hoge beeldkwaliteit 80%

¹ Gemiddelde van alle doelgroepen.

B. Onderzoekers

Computer- en internetgebruik

Online

Onderzoekers geven aan dat zij voor hun werk ongeveer 17 uur per week online zijn; één uur langer dan in 2007. Privé besteden zij, net als vorig jaar, per week ruwweg 9 uur op het internet.

Apparatuur | Desktop computer

Twee jaar geleden maakten zeven van de tien onderzoekers thuis gebruik van een desktop computer. Dat aantal is gedaald tot zes van de tien onderzoekers.

Op de instelling werken, net als in 2006 (toen deze vraag ook gesteld is), negen van de tien onderzoekers met een desktop computer.

Een van de vijf onderzoekers maakt op andere locaties gebruik van een desktop computer.

Een van de twintig onderzoekers maakt geen gebruik van een desktop computer.

Apparatuur | Laptop

In 2006 maakte ruim de helft van de onderzoekers thuis gebruik van een laptop. Dit aantal is toegenomen tot acht van de tien onderzoekers.

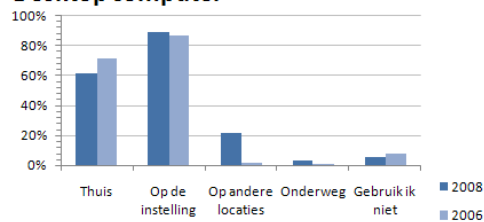
In 2006 maakte ruim een kwart van de onderzoekers op de instelling gebruik van een laptop. Dit aantal is toegenomen tot ruim een derde.

Twee van de vijf onderzoekers maakt onderweg gebruik van een laptop. Twee jaar geleden was dit bijna een derde.

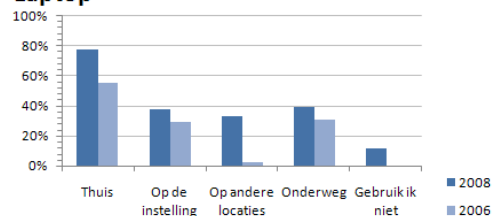
Een derde van de onderzoekers maakt op andere locaties gebruik van een laptop.

Een van de tien onderzoekers maakt geen gebruik van een laptop.

Desktop computer

Laptop

Apparatuur | PDA, handheld of smartphone

Een van de vijf onderzoekers maakt thuis gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Twee jaar geleden gebruikte een van de zes onderzoekers thuis een PDA, handheld of smartphone.

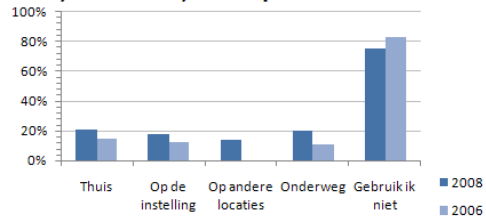
Een van de zes onderzoekers gebruikt op de instelling een PDA, handheld of smartphone. In 2006 deed een van de acht dit.

In 2006 maakte een van de tien onderzoekers onderweg gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Dit aantal is toegenomen tot een van de vijf.

Een van de zeven onderzoekers maakt op andere locaties gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

Drie kwart van de onderzoekers maakt geen gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

PDA, handheld, smartphone

Besturingssysteem en Software | Thuis

Vier van de vijf onderzoekers maakt op de laptop of desktop computer thuis gebruik van Windows 2000/XP/Vista.

Ruim een van de tien onderzoekers gebruikt MacOS op de laptop of desktop computer thuis.

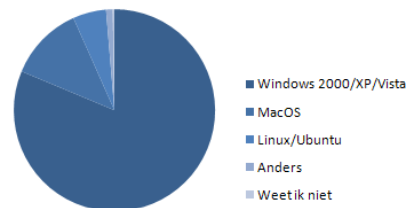
Linux/Ubuntu wordt door een van de twintig onderzoekers op de laptop of desktop computer thuis gebruikt.

Negen van de tien onderzoekers gebruikt thuis MS Office. Een van de tien onderzoekers gebruikt thuis Open Office.

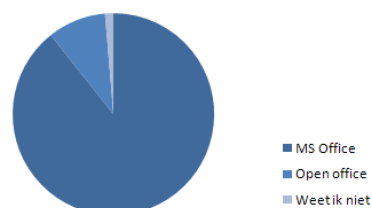
Zeven van de tien onderzoekers maken thuis op de laptop of desktop computer gebruik van een virusscanner en een firewall.

Ruim een van de tien onderzoekers gebruikt thuis alleen een virusscanner. Bijna een van de tien onderzoekers gebruikt thuis alleen een firewall.

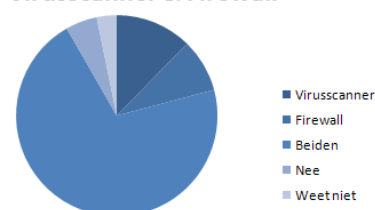
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Besturingssysteem en Software | Op de instelling

Op de laptop of desktop computer op de instelling wordt door bijna negen van de tien onderzoekers gebruik gemaakt van Windows 2000/XP/Vista.

Slechts drie van de honderd onderzoekers gebruiken MacOS op de laptop of desktop computer op de instelling.

Een van de dertien onderzoekers gebruikt op de laptop of desktop computer op de instelling Linux/Ubuntu.

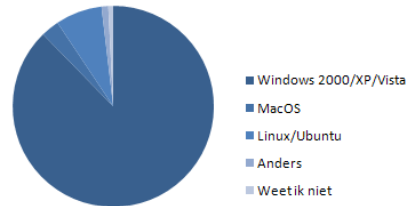
Ruim negen van de tien onderzoekers gebruikt op de instelling MS Office. Een van de twintig onderzoekers gebruikt op de instelling Open Office.

Ruim drie van de vijf onderzoekers maken op de laptop of desktop computer op de instelling gebruik van een virusscanner en een firewall.

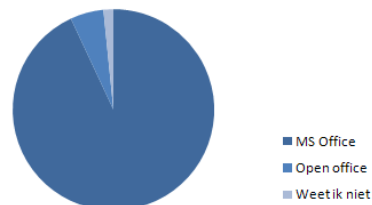
Een van de vijftien onderzoekers gebruikt op de instelling alleen een virusscanner. Een van de twintig onderzoekers gebruikt op de instelling alleen een firewall.

Bijna een kwart van de onderzoekers weet niet of er op de laptop of desktop computer op de instelling een virusscanner en / of firewall is geïnstalleerd.

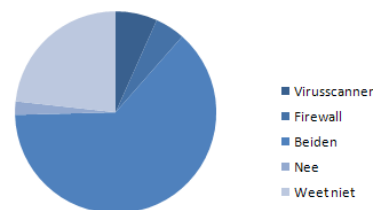
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Communicatie en samenwerking

Communicatiemiddelen

Net als vorig jaar gebruiken ruim negen van de tien onderzoekers een vaste telefoon. Hiervan gebruiken, net als vorig jaar, ruim negen van de tien deze voor hun werk. Het privégebruik daalt, van drie kwart vorig jaar, tot zeven van de tien onderzoekers in 2008.

Bijna alle onderzoekers gebruiken, net als in 2007, een mobiele telefoon. Deze wordt nog steeds voornamelijk privé gebruikt: slechts twee van de vijf onderzoekers gebruikt hem (ook) voor het werk.

Net als vorig jaar belt bijna de helft van de onderzoekers wel eens via internet. Bijna negen van de tien onderzoekers die bellen via internet doen dit, net als in 2007, privé; inmiddels doen twee van de vijf dit ook voor het werk.

Net als vorig jaar gebruiken alle onderzoekers e-mail, zowel zakelijk als privé.

Bijna de helft van de onderzoekers gebruikt, net als in 2007, een instant messenger. Hiervan gebruikt nog steeds bijna een derde deel deze (ook) voor het werk.

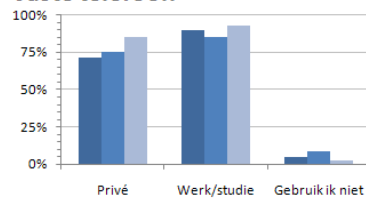
Het gebruik van profielensites neemt toe. Maakten vorig jaar nog slechts drie van de tien onderzoekers gebruik van dergelijk sites, dit jaar is dat de helft. Van de onderzoekers die gebruik maken van deze sites doet een kwart dit (ook) zakelijk.

Vorig jaar gebruikte een kwart van de onderzoekers een gedeelde werkomgeving. Dit aantal is gestegen tot ruim de helft. Gedeelde werkomgevingen worden vrijwel uitsluitend voor het werk gebruikt.

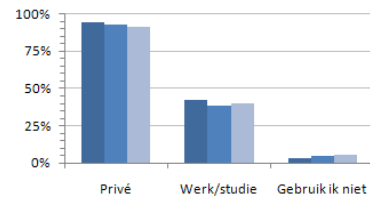
Het gebruik van nieuwsgroepen en discussielijsten loopt licht terug. Drie van de tien onderzoekers maken gebruik van nieuwsgroepen. Een van de vijf neemt deel aan discussielijsten.

Het gebruik van forums daalt van bijna de helft van de onderzoekers vorig jaar, tot twee van de vijf dit jaar. Ruim drie kwart van de forumbezoekers doet dit privé; bijna de helft zakelijk.

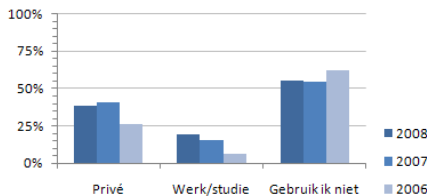
Vaste telefoon

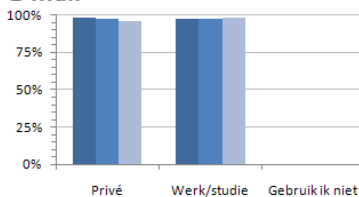
Mobiele telefoon

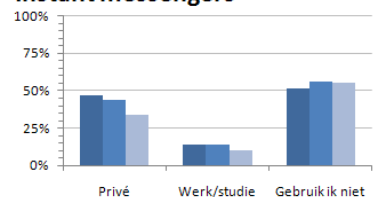
Bellen via internet

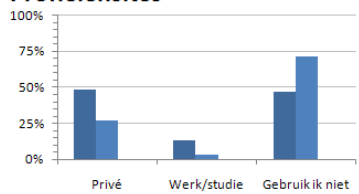
E-mail

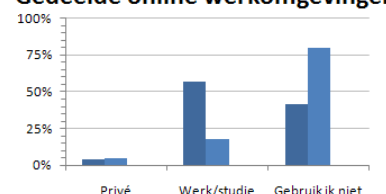
Instant messengers

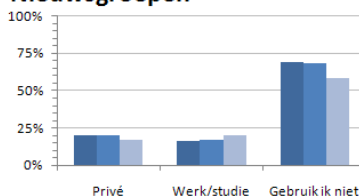
Profielensites

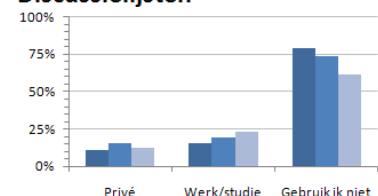
Gedeelde online werkomgevingen

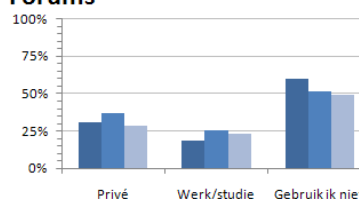
Nieuwsgroepen

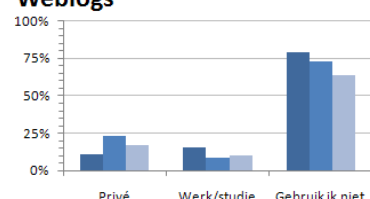
Discussielijsten

Forums

Weblogs

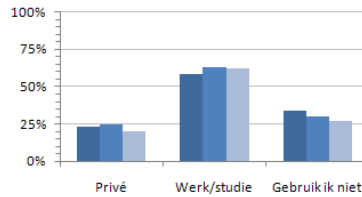

Vorig jaar gebruikte ruim een kwart van de onderzoekers weblogs, dit jaar is dit aantal teruggelopen tot een vijfde. Het gebruik voor werk is licht toegenomen: drie kwart van de onderzoekers die weblogs bezoeken doen dit voor hun werk.

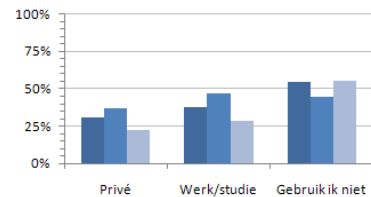
Nog steeds gebruikt twee derde van de onderzoekers voor het werk elektronische tijdschriften. Het gebruik van wiki's loopt terug van ruim de helft van de onderzoekers vorig jaar, tot ruim twee van de vijf dit jaar.

Onderzoekers maken nauwelijks gebruik van virtuele werelden.

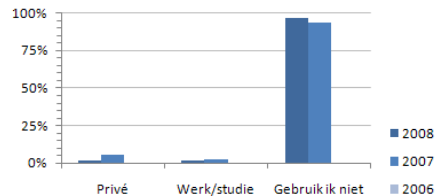
E-zines

Wiki's

Virtuele werelden

Top 5 Meest gebruikte communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Mobiele telefoon 97% ↑(+2%)
3. Vaste telefoon 96% ↑(+4%)
4. E-zines 66% ↓(-4%)
5. Gedeelde online werkomgeving 58% ↑(+38%)

Top 5 Minst gebruikte communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 3% ↓(-3%)
2. Discussielijsten 21% ↓(-5%)
3. Nieuwsgroepen 31% ↓(-9%)
4. Forums 40% ↓(-8%)

De volgende communicatiemiddelen vinden onderzoekers voor hun werk het belangrijkste.

De volgende communicatiemiddelen vinden onderzoekers voor hun werk het onbelangrijkst.

Top 5 Meest belangrijke communicatiemiddelen

1. E-mail 99% ↓(-1%)
2. E-zines 77% ↓(-2%)
3. Vaste telefoon 64% ↓(-16%)
4. Mobiele telefoon 62% ↓(-4%)
5. Gedeelde online werkomgeving 54% nieuw

Top 5 Meest onbelangrijke communicatiemiddelen

1. Profielen sites 69% nieuw
2. Instant messengers 34% ↑(+20%)
3. Virtuele werelden 29% nieuw
4. Forums 25% ↑(+1%)
5. Bellen via internet 21% ↑(+13%)

NB: In 2007 is het belang van de verschillende communicatiemiddelen niet bevraagd onder onderzoekers. De getoonde verschillen zijn t.o.v. de scores in 2006.

Mijn internet

Net als vorig jaar hebben bijna twee van de vijf onderzoekers een persoonlijke pagina op de instellingssite. Een kwart heeft een eigen website. De behoefte aan deze vormen van online profilering neemt toe. Had vorig jaar een van de zes onderzoekers behoefte aan een eigen website of een persoonlijke pagina op de instellingssite, nu is dat aantal gestegen tot een van de vijf. Een van de tien onderzoekers geeft aan behoefte te hebben om zich via een online portfolio te presenteren. Een kwart geeft aan niet te weten wat er met online portfolio bedoeld wordt.

Het gebruik van profielensites blijft groeien. Inmiddels gebruikt een derde deel van de onderzoekers dergelijke sites om over zichzelf en het werk te vertellen. De onderzoekers die er nog geen gebruik van maken voelen ook maar weinig behoefte: negen van de tien onderzoekers geven aan geen interesse te hebben.

Een van de twaalf onderzoekers heeft een eigen weblog om over zichzelf en het werk te vertellen. De onderzoekers die geen weblog hebben, hebben er geen behoefte aan.

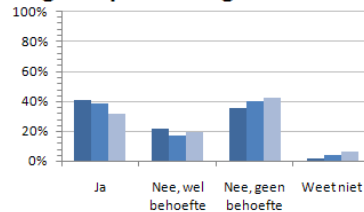
Het gebruik van wiki's loopt iets terug, van een van de vijf vorig jaar, tot een van de zeven onderzoekers dit jaar. Net als vorig jaar weet een op de tien onderzoekers niet wat wiki's zijn.

Ruim een van de tien onderzoekers maakt gebruik van de publieke database DAREnet. LOREnet en de HBO-Kennisbank worden nauwelijks gebruikt.

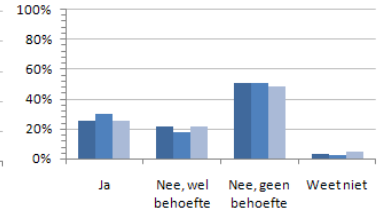
Gemiddeld geeft bijna twee derde deel van de onderzoekers aan geen behoefte te hebben zich te profileren via een van deze databases. Bijna een derde deel van de onderzoekers blijkt deze databases niet te kennen.

Onderzoekers maken amper gebruik van een eigen discussielijst, nieuwsbrief, audio- of videocast. Voor al deze vormen van online profilering bestaat nauwelijks interesse.

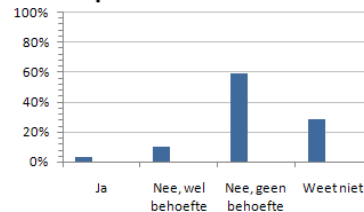
Pagina op instellingssite

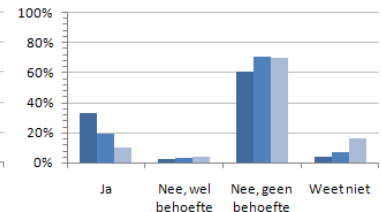
Eigen homepage / website

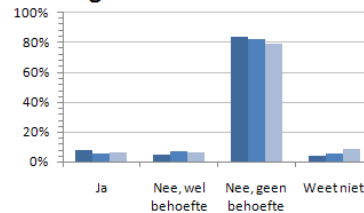
Online portfolio

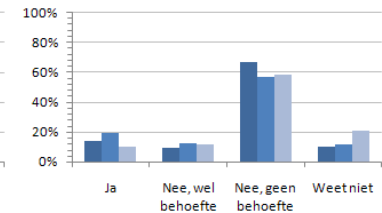
Profielensites

Weblog

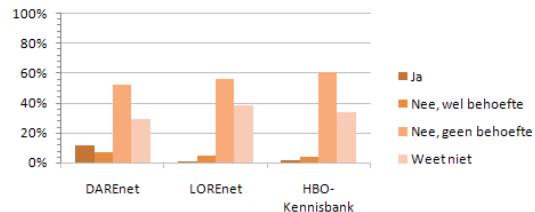

Wiki

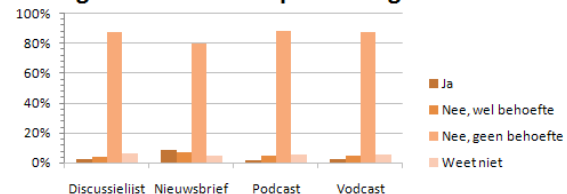

■ 2008
■ 2007
■ 2006

Publieke databases

Overige vormen online profilering

Top 3 Online profilering via...

1. Persoonlijke pagina op instellingssite 41% ↑ (+2%)
2. Profielensites 33% ↑ (+14%)
3. Eigen homepage of website 25% ↓ (-5%)

Top 3 Behoeftte aan online profilering via...

1. Persoonlijke pagina op instellingssite 22% ↓ (-3%)
2. Eigen homepage of website 21% ↑ (+3%)
3. Online portfolio 10% nieuw

Gedeelde werkomgeving

De manier waarop gedeelde werkomgevingen gebruikt worden is niet veranderd. De gedeelde werkomgeving wordt nog steeds vooral gebruikt, namelijk door ruim de helft van de onderzoekers, om bestanden uit te wisselen. De behoefte aan de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen neemt iets af. De behoefte om groepsvergaderingen te houden blijft het grootst.

Onderzoekswerk

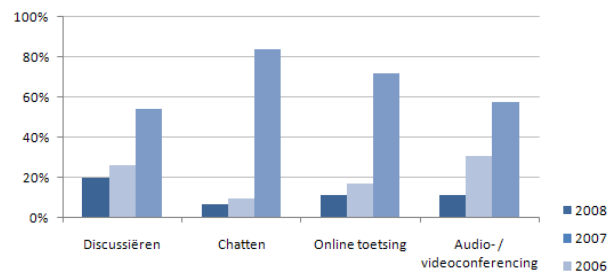
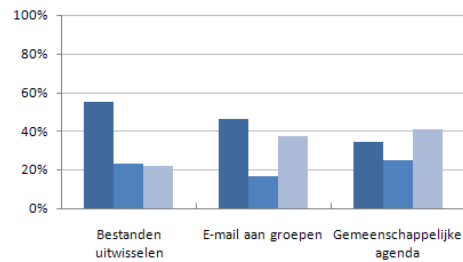
Zes van de tien onderzoekers werken alleen of met collega's van de eigen instelling aan onderzoek. Ruim een derde deel van de onderzoekers werkt (ook) veel samen met collega's van andere instellingen in Nederland. Ruim een derde werkt (ook) vaak samen met collega's van instellingen buiten Nederland.

Met wie er samengewerkt wordt voor onderzoek heeft over het algemeen weinig invloed op het gebruik van, en de behoefte aan functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen. Alleen in het geval van groepsvergaderingen is het gebruik, en de behoefte behoorlijk groter onder onderzoekers die met collega's van andere instellingen in binnen- en buitenland samenwerken.

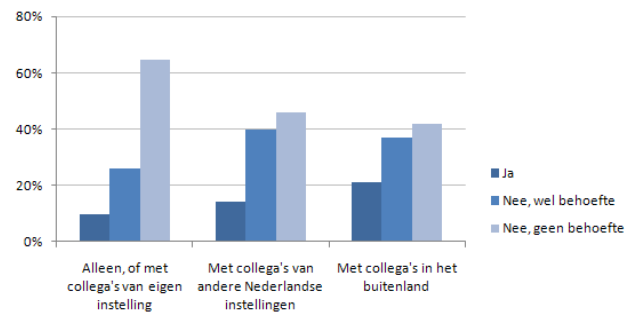
Top 3 Gebruik van gedeelde werkomgeving

1. Om bestanden uit te wisselen 55% ↑(+3%)
2. Om e-mail te versturen aan groepen 46% ↑(+5%)
3. Als gemeenschappelijke agenda 35% ↓(-1%)

Gedeelde online werkomgeving

Groepsvergaderingen

Top 3 Behoefte aan gedeelde werkomgeving ...

1. Voor groepsvergaderingen 31% ↓(-7%)
2. Om te discussiëren 26% ↓(-3%)
3. Als gemeenschappelijke agenda 25% ↓(-6%)

Multimedia

Gebruik van media

Ten opzichte van vorig jaar is het gebruik van audio en video vrijwel gelijk gebleven. Ruim de helft van de onderzoekers maakt voor hun werk gebruik van audio- en bijna twee derde van videomateriaal. Foto's en illustraties worden nog steeds veel gebruikt.

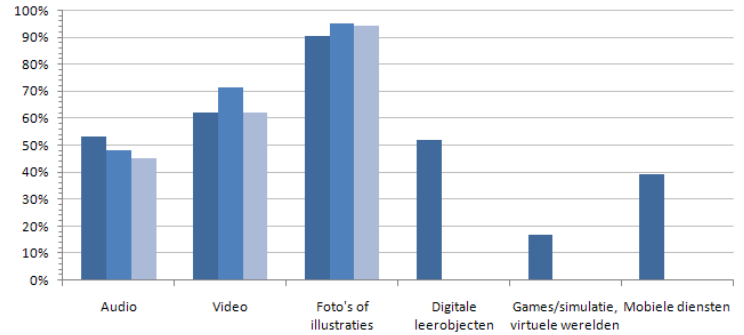
De helft van de onderzoekers maakt voor het werk gebruik van digitale leerobjecten. Bijna twee van de vijf gebruikt mobiele diensten. Ongeveer een van de zes maakt in hun werk gebruik van games/simulatie, virtuele werelden.

Maakten vorig jaar nog vier van de vijf onderzoekers gebruik van zelfgemaakt materiaal, nu is dat aantal teruggelopen tot bijna twee derde deel. Ook het downloaden van multimediamateriaal van internet loopt iets terug: van drie kwart van de onderzoekers vorig jaar, naar zeven van de tien dit jaar.

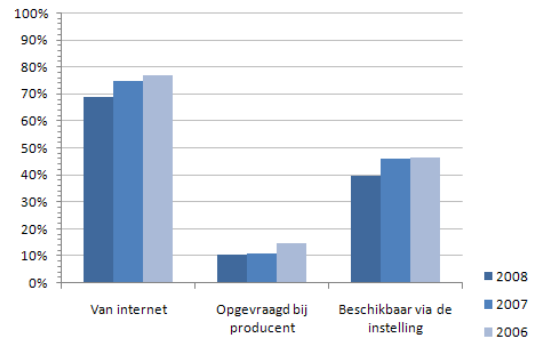
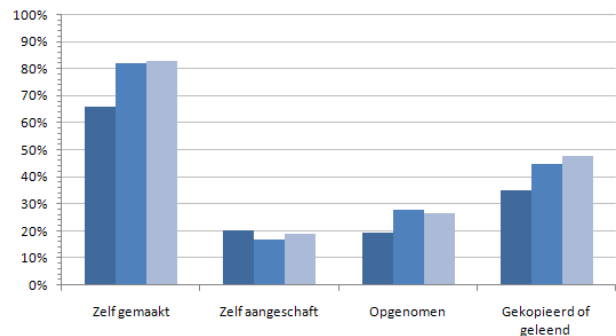
Voor materiaal van internet maakt een van de twaalf onderzoekers gebruik van de SURFnet Videotheek. Bijna de helft van de onderzoekers maakt gebruik van YouTube. Drie van de vijf onderzoekers geven aan andere bronnen te gebruiken.

Onderzoekers stellen zelfgemaakt multimedia materiaal minder snel beschikbaar. Het aantal onderzoekers waarvan het eigen materiaal helemaal niet beschikbaar is, is verdubbeld tot ruim een kwart. Was vorig jaar bij drie kwart van alle onderzoekers hun eigen materiaal op verzoek verkrijgbaar, nu kan dat nog maar bij iets meer dan de helft. Van een van de zes is het materiaal verkrijgbaar via de server van de instelling.

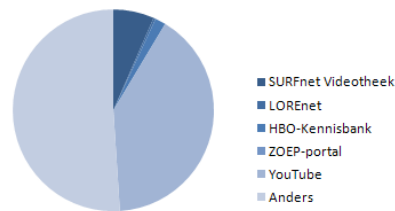
Multimedia gebruik

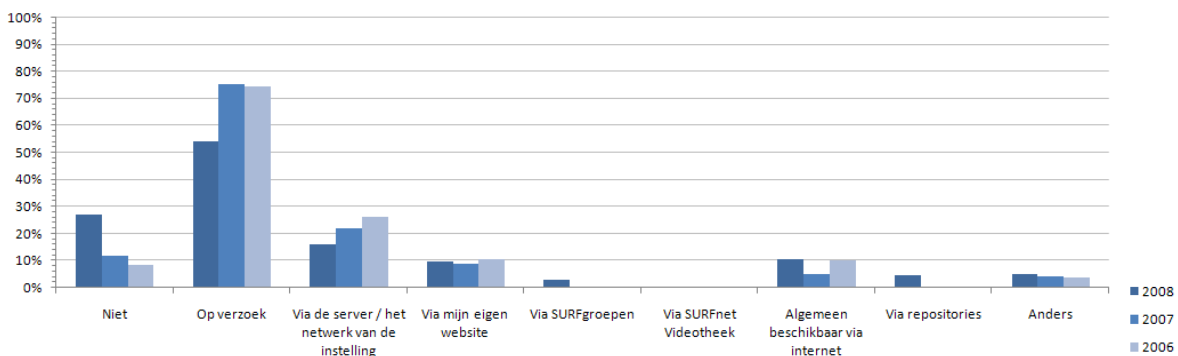
Multimedia herkomst

Online bronnen

Beschikbaar stellen eigen materiaal

Gebruik van internettoepassingen

Onderzoekers gebruiken internet voor de volgende toepassingen.

Top 5 ik gebruik internet voor...

1. Filmpjes bekijken 77% ↑(+10%)
2. Live radio luisteren 68% ↑(+4%)
3. TV-programma's (terug)kijken 64% ↑(+6%)
4. Muziek downloaden 58% ↑(+5%)
5. Films downloaden 29% ↓(-3%)

Het gebruik van internet voor multimediale toepassingen is dit jaar wederom vooral toegenomen. Alleen het downloaden van films neemt iets af.

HD video is onder onderzoekers nog steeds weinig populair en bij een relatief grote groep nog onbekend. Ongeveer een van de zes onderzoekers zegt High Definition Video niks.

Behoeftes

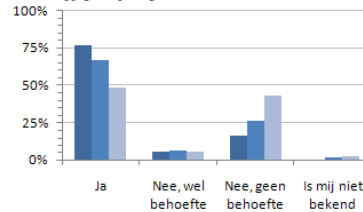
Onderzoekers zouden internet graag ook voor de volgende toepassingen willen gebruiken.

Top 5 ik zou internet willen gebruiken voor...

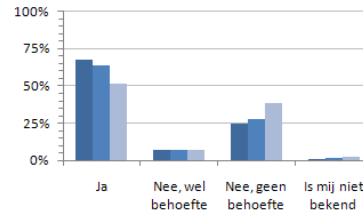
1. Live volgen van conferentie 34% ↓(-7%)
2. HD video gebruiken/bekijken 21% ↓(-7%)
3. Films downloaden 21% ↑(+8%)
4. Live TV kijken 20% ↓(-3%)
5. Muziek downloaden 15% ↑(+3%)

NB: De toepassing "conferentie/lezingen terugkijken", welke vorig jaar de hoogste score had qua behoefte, is dit jaar niet bevroegd onder onderzoekers.

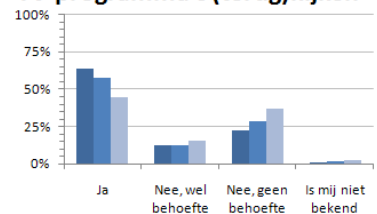
Film(pjes) kijken

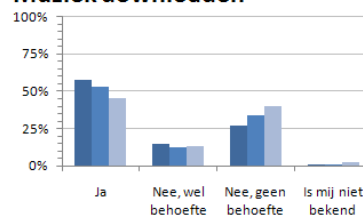
Radio

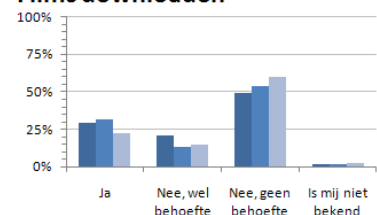
TV-programma's (terug)kijken

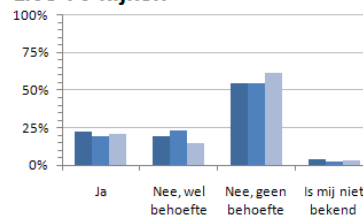
Muziek downloaden

Films downloaden

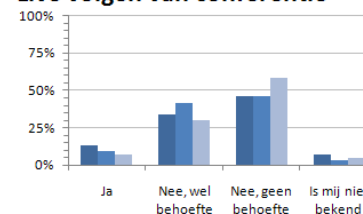
Live TV kijken

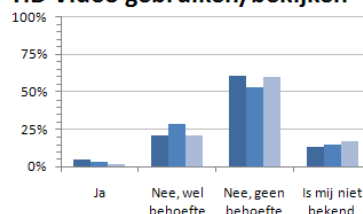
POD-/VODcast

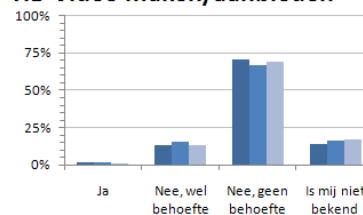
Live volgen van conferentie

HD Video gebruiken/bekijken

HD Video maken/aanbieden

■ 2008
■ 2007
■ 2006

C. Docenten

Computer- en internetgebruik

Online

Docenten brengen in 2008 net zoveel tijd online door als in 2007. Voor hun werk zijn zij ongeveer 15 uur per week online. Privé besteden zij per week ruwweg 8 uur op het internet.

Apparatuur | Desktop computer

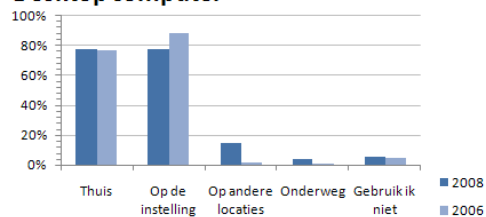
Net als twee jaar geleden maken drie kwart van de docenten thuis gebruik van een desktop computer.

Het gebruik van een desktop computer op de instelling is gedaald van negen van de tien in 2006, tot ruim drie kwart van de docenten in 2008.

Een van de zeven docenten maakt ook op andere locaties gebruik van een desktop computer.

Een van de twintig docenten maakt geen gebruik van een desktop computer.

Desktop computer

Apparatuur | Laptop

In 2006 maakte ruim de helft van de docenten thuis gebruik van een laptop. Dit aantal is toegenomen tot drie kwart van de docenten.

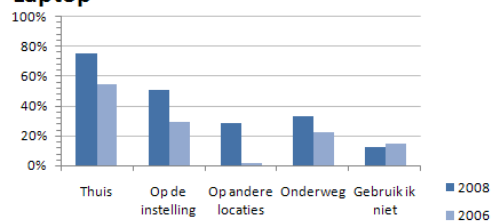
In 2006 maakten drie kwart van de docenten op de instelling gebruik van een laptop. Dit aantal is toegenomen tot de helft van de docenten.

Drie van de tien docenten maakt onderweg gebruik van een laptop. Twee jaar geleden waren dit er twee van de tien.

Een derde van de docenten maakt op andere locaties gebruik van een laptop.

Een van de tien docenten maakt geen gebruik van een laptop.

Laptop

Apparatuur | PDA, handheld of smartphone

Een kwart van de docenten maakt thuis gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Twee jaar geleden deed een van de zeven dit.

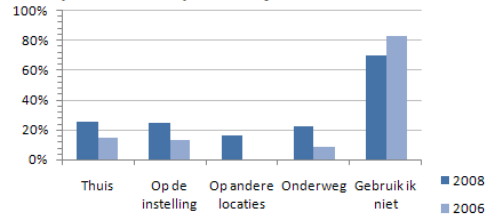
Een kwart van de docenten gebruikt op de instelling een PDA, handheld of smartphone. In 2006 deed een van de acht dit.

Twee jaar geleden gebruikte een van de tien docenten onderweg een PDA, handheld of smartphone. Dit aantal is verdubbeld tot een van de vijf.

Een van de zes docenten maakt op andere locaties gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

Zeven van de tien docenten maakt geen gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

PDA, handheld, smartphone

Besturingssysteem en Software | Thuis

Zes van de zeven docenten maakt op de laptop of desktop computer thuis gebruik van Windows 2000/XP/Vista.

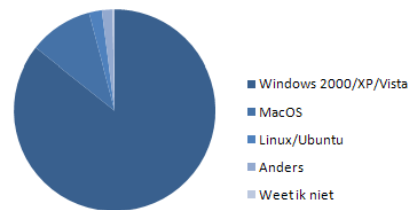
Een van de tien docenten gebruikt MacOS op de laptop of desktop computer thuis.

Negen van de tien docenten gebruikt thuis MS Office. Een van de twintig docenten gebruikt thuis Open Office.

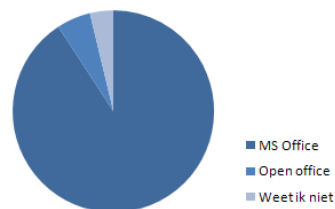
Zeven van de tien docenten maken thuis op de laptop of desktop computer gebruik van een virusscanner en een firewall.

Ruim een van de tien docenten gebruikt thuis alleen een virusscanner. Ruim een van de twintig docenten gebruikt thuis alleen een firewall.

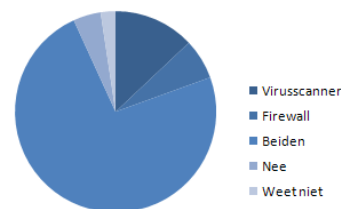
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Besturingssysteem en Software | Op de instelling

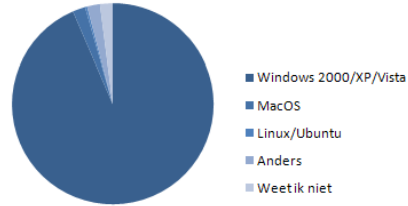
Op de laptop of desktop computer op de instelling wordt door ruim negen van de tien docenten gebruik gemaakt van Windows 2000/XP/Vista.

Bijna alle docenten gebruiken op de instelling MS Office. Op de instelling wordt Open Office bijna niet gebruikt.

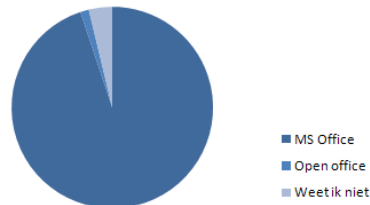
Twee derde van de docenten maakt op de laptop of desktop computer op de instelling gebruik van een virusscanner en een firewall. Een van de dertien docenten gebruikt op de instelling alleen een virusscanner. Er is bijna geen sprake van een enkele firewall.

Bijna een kwart van de docenten weet niet of er op de laptop of desktop computer op de instelling een virusscanner en / of firewall geïnstalleerd is.

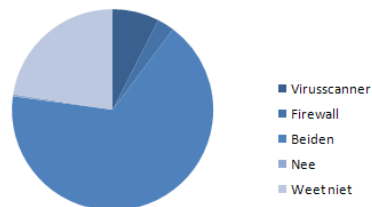
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Communicatie en samenwerking

Communicatiemiddelen

Net als vorig jaar gebruiken bijna alle docenten een vaste telefoon. Het gebruik voor het werk daalt naar bijna negen van de tien. Privégebruik blijft gelijk op ruim negen van de tien docenten.

Onder docenten is het gebruik van mobiele telefoons toegenomen. Inmiddels gebruiken bijna alle docenten een mobieltje. Net als vorig jaar gebruiken bijna alle docenten hun mobieltje privé en de helft voor het werk.

Twee van de vijf docenten belt via internet. Net als vorig jaar belt negen van de tien privé. Deden vorig jaar drie van de tien dit voor het werk, nu is dat aantal toegenomen tot ruim een derde.

Net als vorig jaar gebruiken alle docenten e-mail, zowel zakelijk als privé.

Ruim een derde deel van de docenten gebruikt een instant messenger. Bijna allemaal gebruiken ze deze privé. Het gebruik voor het werk neemt toe, van een kwart vorig jaar, tot ruim twee vijfde dit jaar.

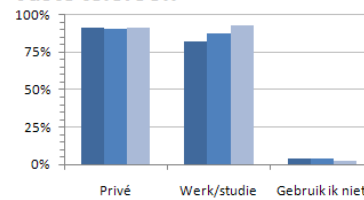
Het gebruik van profielensites neemt toe. Vorig jaar maakte een van de vijf docenten gebruik van dergelijke sites, dit jaar is dat aantal bijna verdubbeld. Van de docenten die gebruik maken van profielensites doen twee van de vijf dit (ook) zakelijk.

Het gebruik van gedeelde werkomgevingen is onder docenten explosief gestegen. Vorig jaar gebruikte een derde deel van de docenten een dergelijke omgeving, dit jaar doen vier van de vijf docenten dit. Dergelijke omgevingen worden bijna uitsluitend gebruikt voor het werk.

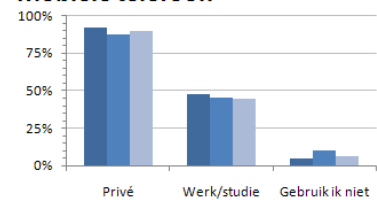
Het gebruik van nieuwsgroepen en discussielijsten blijft gelijk. Bijna twee van de vijf docenten maken gebruik van nieuwsgroepen. Een kwart neemt deel aan discussielijsten.

Het gebruik van forums daalt licht tot twee van de vijf docenten. Ruim drie van de tien forumbezoekers doet dit privé. Zakelijk gebruik neemt af van zeven van de tien in 2007, tot zes van de tien in 2008.

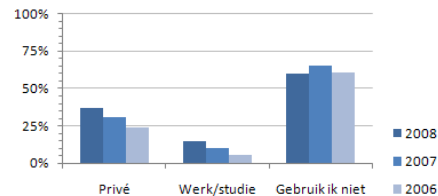
Vaste telefoon

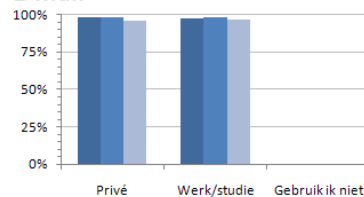
Mobiele telefoon

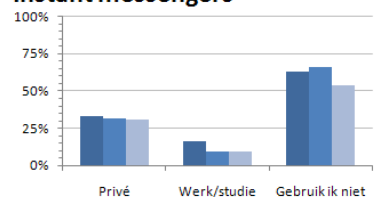
Bellen via internet

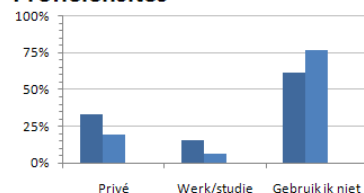
E-mail

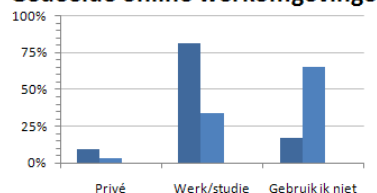
Instant messengers

Profielensites

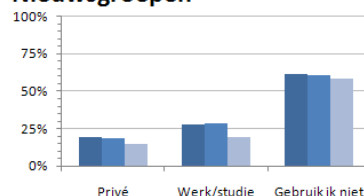

Gedeelde online werkomgevingen

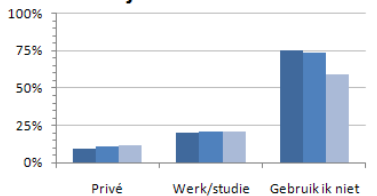

■ 2008
■ 2007
■ 2006

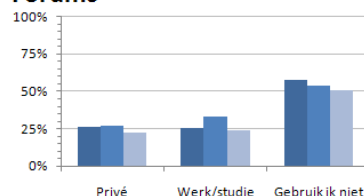
Nieuwsgroepen

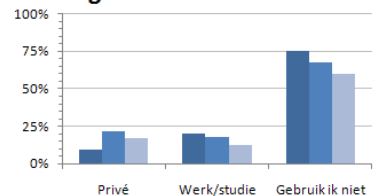
Discussielijsten

Forums

Weblogs

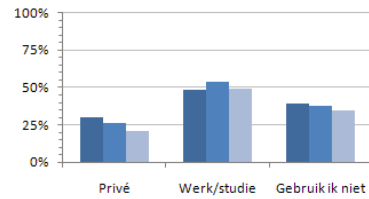

Vorig jaar gebruikte bijna een derde deel van de docenten weblogs, dit jaar is dit aantal gedaald tot een kwart. Het privégebruik is haast gehalveerd, tot bijna twee van de vijf, terwijl het zakelijk gebruik van weblogs behoorlijk is toegenomen, tot bijna vier van de vijf.

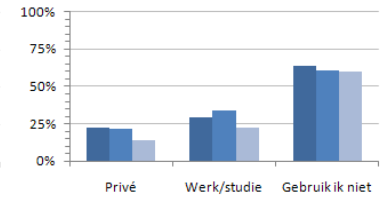
Nog steeds gebruikt bijna twee derde van de docenten voor het werk elektronische tijdschriften. Het gebruik van wiki's loopt licht terug tot ruim een derde deel van de docenten.

Ook docenten maken nauwelijks gebruik van virtuele werelden.

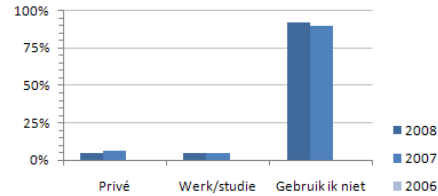
E-zines

Wiki's

Virtuele werelden

Top 5 Meest gebruikte communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Vaste telefoon 96% ↓(-1%)
2. Mobiele telefoon 96% ↑(+6%)
3. Gedeelde online werkomgeving 83% ↑(+48%)
4. E-zines 60% ↓(-2%)

Top 5 Minst gebruikte communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 8% ↓(-2%)
2. Discussielijsten 24% ↓(-2%)
3. Wiki's 36% ↓(-3%)
4. Profiensijsites 38% ↑(+15%)

De volgende communicatiemiddelen vinden docenten voor hun werk het belangrijkste.

De volgende communicatiemiddelen vinden docenten voor hun werk het onbelangrijkst.

Top 5 Meest belangrijke communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Gedeelde online werkomgeving 77% nieuw
3. Mobiele telefoon 68% ↓(-4%)
4. Vaste telefoon 64% ↓(-20%)
5. E-zines 57% ↓(-14%)

Top 5 Meest onbelangrijke communicatiemiddelen

1. Profiensijsites 63% nieuw
2. Virtuele werelden 43% nieuw
3. Instant messengers 21% ↑(+9%)
3. Weblogs 21% ↑(+9%)
3. Bellen via internet 21% ↑(+15%)

NB: In 2007 is het belang van de verschillende communicatiemiddelen niet bevestigd. De getoonde verschillen zijn t.o.v. de scores in 2006.

Mijn internet

Ruim een derde deel van de docenten heeft een persoonlijke pagina op de instellingssite. Vorig jaar was dit een kwart. Een kwart heeft een eigen website. De behoefte aan deze vormen van online profilering blijft ongeveer gelijk aan 2007. Een van de vijf docenten heeft behoefte aan een eigen website en/of een persoonlijke pagina op de instellingssite. Een van de zes docenten heeft een online portfolio. Nog eens een van de zes docenten geeft aan behoefte te hebben om zich via een online portfolio te presenteren. Een kwart weet niet wat er met online portfolio bedoeld wordt.

Het gebruik van profielensites als middel om over het werk te vertellen blijft groeien. Inmiddels heeft een van de vijf docenten een profiel waarop over zichzelf en over het werk wordt verteld. Drie van de vijf docenten geven aan geen interesse te hebben in profielensites.

Een van de zeven docenten verstuurt nieuwsbrieven om over zichzelf en het werk te vertellen.

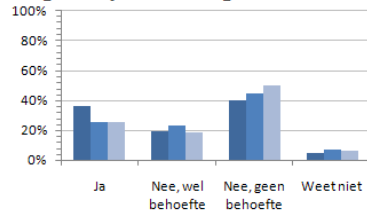
Het gebruik van wiki's loopt iets terug tot een van de zeven docenten. Nog eens een van de zeven docenten heeft behoefte zicht te profileren via een wiki.

Ruim een van de tien docenten maakt gebruik van de publieke database HBO-Kennisbank. Een van de twaalf gebruikt DAREnet. LOREnet wordt nauwelijks gebruikt. Gemiddeld geeft een van de tien docenten aan behoefte te hebben zich te profileren via een van deze databases. Zo'n twee van de vijf docenten kennen deze databases niet.

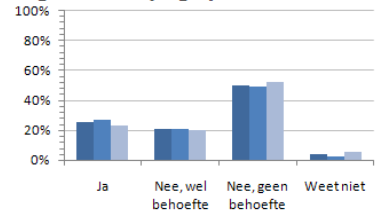
Pod- en Vodcasts worden nauwelijks gebruikt. Een van de zes docenten geeft echter aan behoefte te hebben om via een van deze methoden over zichzelf en het werk te vertellen.

Docenten maken weinig gebruik van een eigen discussielijst of weblog. Voor deze vormen van online profilering bestaat weinig interesse.

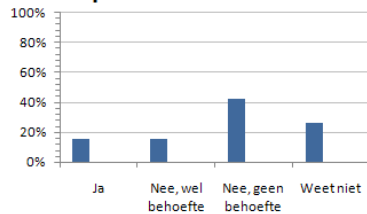
Pagina op instellingssite

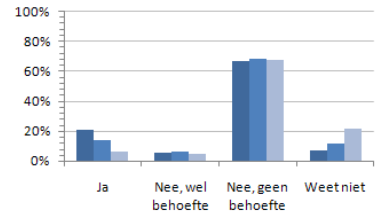
Eigen homepage / website

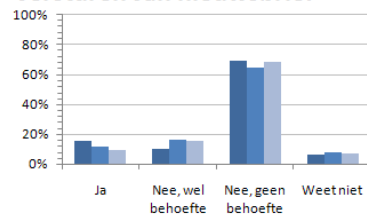
Online portfolio

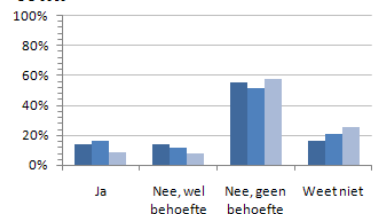
Profielensites

Versturen van nieuwsbrief

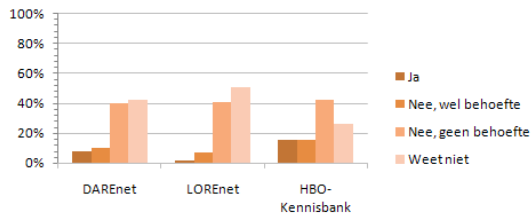

Wiki

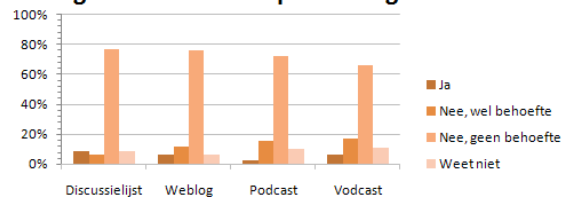

■ 2008
■ 2007
■ 2006

Publieke databases

Overige vormen online profilering

Top 3 Online profilering via...

1. Persoonlijke pagina op instellingssite 37% ↑(+1%)
2. Eigen homepage of website 26% ↓(-1%)
3. Profielensites 21% ↑(+7%)

Top 3 Behoefte aan online profilering via...

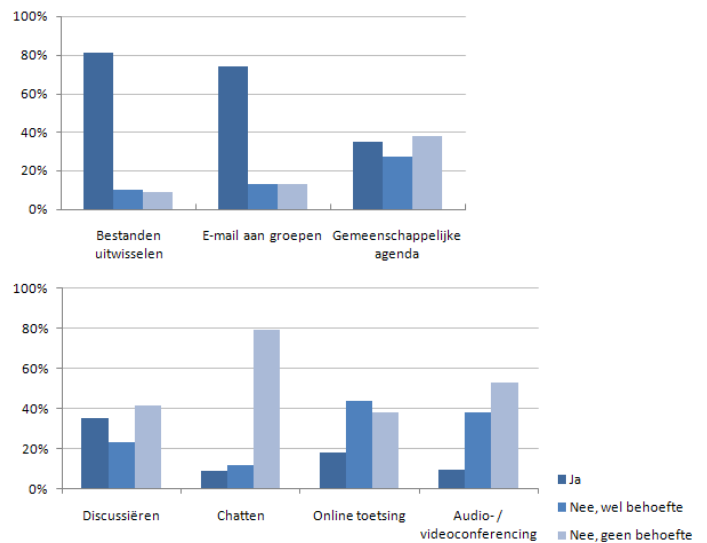
1. Eigen homepage of website 21% =
2. Persoonlijke pagina op instellingssite 19% ↓(-4%)
3. Online portfolio 16% nieuw

Gedeelde werkomgeving

Het gebruik van de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen door docenten neemt licht toe. De gedeelde werkomgeving wordt nog steeds vooral gebruikt, door vier van de vijf docenten, om bestanden uit te wisselen en, door drie kwart van de docenten, om e-mails te versturen aan groepen.

De behoefte aan de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen neemt iets af. De behoefte om via de gedeelde online werkomgeving groepsvergaderingen te houden is nog steeds erg groot. Bijna twee van de vijf docenten heeft behoefte aan een dergelijke functionaliteit. Ruim twee van de vijf docenten heeft behoefte de gedeelde online werkomgeving te gebruiken voor toetsing.

Gedeelde online werkomgeving

Top 3 Gebruik van gedeelde werkomgeving

1. Om bestanden uit te wisselen 81% ↑(+10%)
2. Om e-mail te versturen aan groepen 74% ↑(+5%)
3. Om te discussiëren 36% =

Top 3 Behoefte aan gedeelde werkomgeving ...

1. Voor online toetsing 44% ↓(-4%)
2. Voor groepsvergaderingen 38% ↓(-6%)
3. Als gemeenschappelijke agenda 27% ↓(-7%)

Multimedia

Gebruik van media

Het gebruik van audio en video is redelijk gelijk gebleven. Zeven van de tien docenten maken voor hun werk gebruik van audio- en bijna negen van de tien van videomateriaal. Foto's en illustraties worden nog steeds door bijna alle docenten gebruikt.

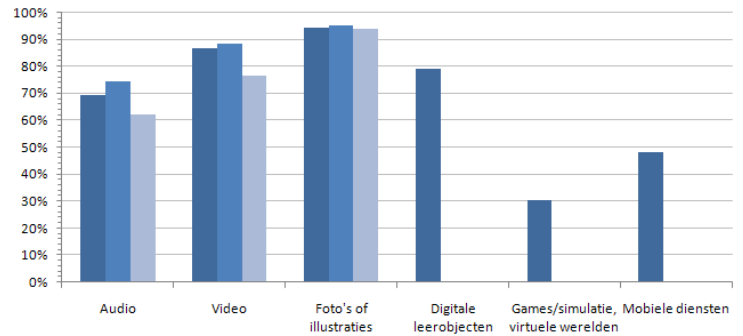
Vier van de vijf docenten gebruiken voor het werk digitale leerobjecten. De helft maakt gebruik van mobiele diensten. Bijna een derde van de docenten maakt in hun werk gebruik van games/simulatie en/of virtuele werelden.

Docenten maken het gebruikte multimedia materiaal steeds minder zelf. Toch is eigen materiaal, na het internet, nog steeds de grootse bron. Bijna twee derde deel van de docenten maakt zelf materiaal. Drie kwart van de docenten haalt materiaal van internet.

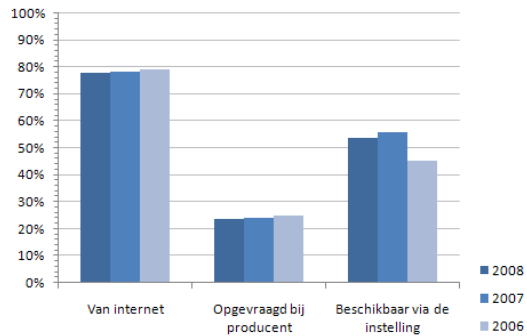
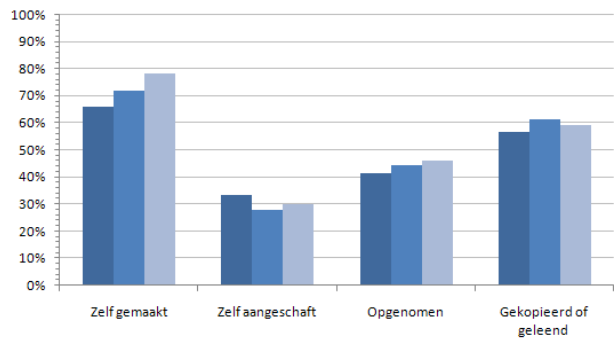
Voor het materiaal van internet gebruikt twee derde deel van de docenten YouTube. Drie van de tien docenten gebruiken de SURFnet Videotheek. Ruim twee van de vijf docenten geven aan andere bronnen te gebruiken.

Het aantal docenten waarvan het eigen multimedia materiaal niet beschikbaar is, is verdubbeld tot bijna een van de tien. Was vorig jaar bij twee derde deel van de docenten het eigen materiaal op verzoek verkrijgbaar, nu is daar nog maar bij iets meer dan de helft sprake van. Een derde deel van de docenten stelt eigen materiaal beschikbaar via de server van de instelling.

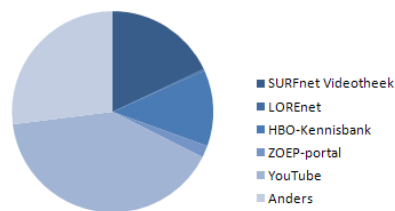
Multimedia gebruik

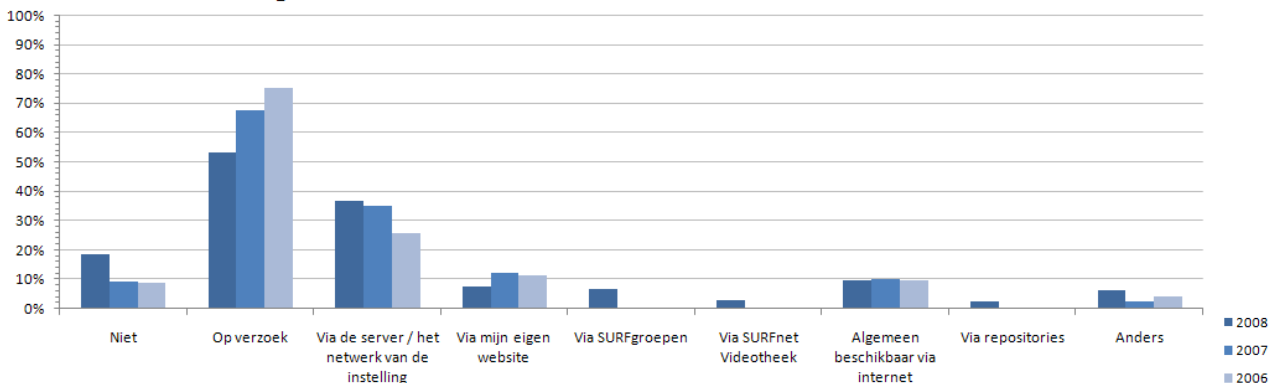
Multimedia herkomst

Online bronnen

Beschikbaar stellen eigen materiaal

Gebruik van internettoepassingen

Docenten gebruiken internet voor de volgende toepassingen.

Top 5 ik gebruik internet voor...

1. Film(pje)s bekijken 81% ↑(+13%)
2. TV-programma's (terug)kijken 76% ↑(+9%)
3. Radio 63% ↑(+4%)
4. Muziek downloaden 56% =
5. Films downloaden 30% ↑(+4%)

Het gebruik van internet voor multimediale toepassingen is dit jaar toegenomen. Film(pjes) en TV-programma's (terug)kijken blijven de populairste internettoepassingen onder docenten.

HD video is onder docenten nog steeds behoorlijk onbekend. Ongeveer een kwart van de docenten zegt High Definition Video niets. De docenten die HD Video wel kennen zouden er graag gebruik van maken. Een kwart van de docenten wil HD Video's bekijken, een van de vijf wil zelf HD Video maken en aanbieden.

Behoeft

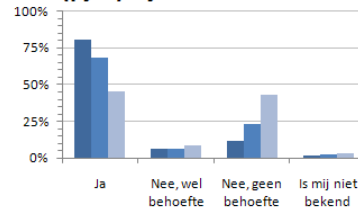
Docenten zouden internet graag ook voor de volgende toepassingen willen gebruiken.

Top 5 ik zou internet willen gebruiken voor...

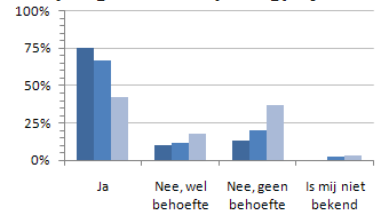
1. Conferentie / lezing terugkijken 40% ↓(-14%)
2. College als stream / download 37% ↓(-5%)
3. HD Video gebruiken / bekijken 23% ↓(-14%)
4. HD Video maken / aanbieden 21% ↓(-8%)
5. Films downloaden 17% ↓(-2%)

NB: De toepassing "live volgen van conferentie", welke vorig jaar de één na hoogste score had qua behoefte, is dit jaar niet bevestigd onder docenten.

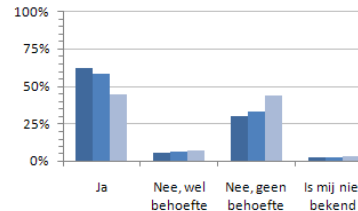
Film(pjes) kijken

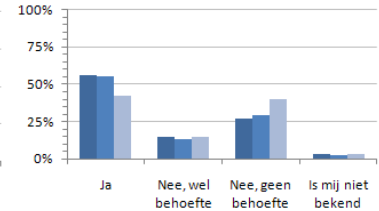
TV-programma's (terug)kijken

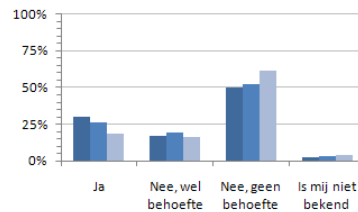
Radio

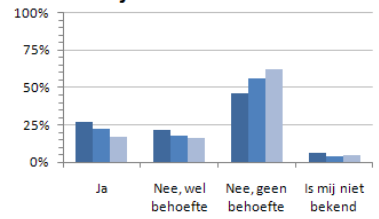
Muziek downloaden

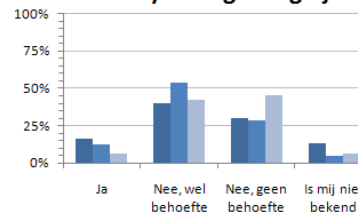
Films downloaden

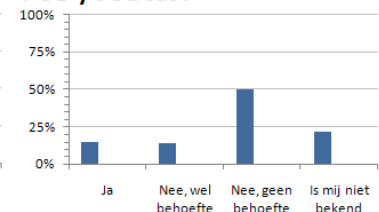
Live TV kijken

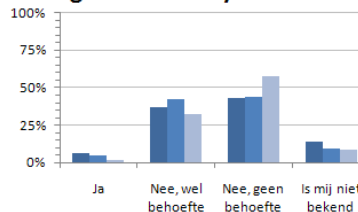
Conferentie / lezing terugkijken

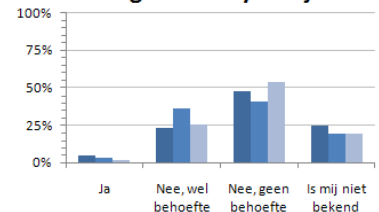
POD-/VODcast

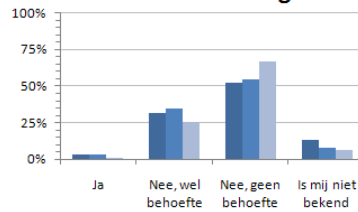
College als stream / download

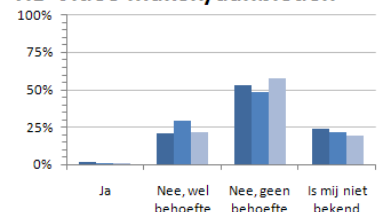
HD Video gebruiken/bekijken

Live uitzenden van college

HD Video maken/aanbieden

■ 2008
■ 2007
■ 2006

D. Studenten

Computer- en internetgebruik

Online

Studenten brengen in 2008 minder tijd online door dan in 2007. Vorig jaar waren studenten 13 uur per week online voor hun studie, nu is dat nog zo 'n 12 uur per week. Privé besteedde zij 14 per week op internet, nu is dat ongeveer 13 uur.

Apparatuur | Desktop computer

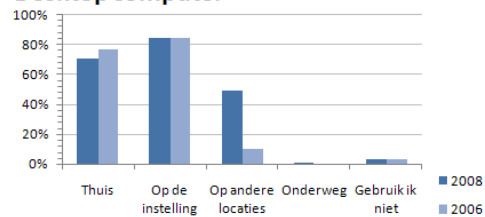
Studenten maken thuis minder gebruik van een desktop computer dan in 2006. Zeven van de tien studenten hebben thuis een desktop computer.

Het gebruik van een desktop computer op de instelling is gelijk gebleven. Zes van de zeven studenten gebruikt op de instelling een desktop computer.

De helft van de studenten maakt ook op andere locaties gebruik van een desktop computer.

Bijna alle studenten maken op een of andere manier gebruik van een desktop computer.

Desktop computer

Apparatuur | Laptop

Thuis maken bijna zeven van de tien studenten gebruik van een laptop. Een behoorlijke toename ten opzichte van twee jaar geleden, toen ongeveer de helft van de studenten thuis een laptop gebruikte.

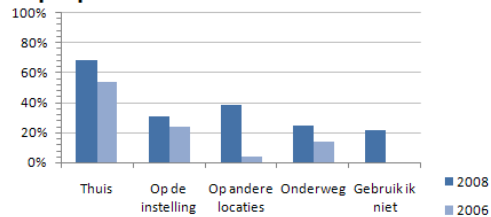
In 2006 maakte een kwart van de studenten op de instelling gebruik van een laptop. Inmiddels maken drie van de tien studenten op de instelling gebruik van een laptop.

Een kwart van de studenten maakt onderweg gebruik van een laptop. In 2006 deed een van de zeven dit al.

Bijna twee van de vijf studenten maakt op andere locaties gebruik van een laptop.

Een van de vijf studenten maakt nog geen gebruik van een laptop.

Laptop

Apparatuur | PDA, handheld of smartphone

Twee jaar geleden maakte een van de tien studenten thuis gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Dit aantal is licht toegenomen.

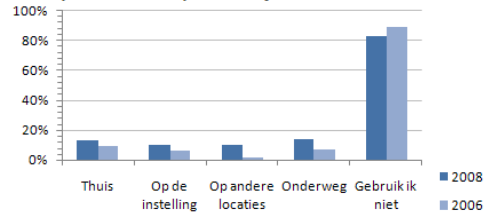
Een van de tien studenten gebruikt op de instelling een PDA, handheld of smartphone. Twee jaar terug deed een van de twintig dit.

Een van de zeven studenten maakt onderweg gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Dat is een verdubbeling ten opzichte van 2006.

Een van de tien studenten maakt op andere locaties gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

Acht van de tien studenten maken geen gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

PDA, handheld, smartphone

Besturingssysteem en Software | Thuis

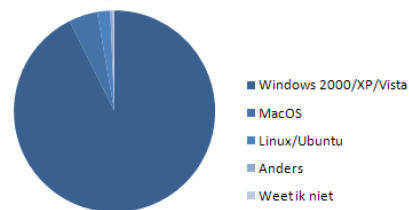
Negen van de tien studenten gebruiken op de laptop of desktop computer thuis Windows 2000/XP/Vista.

Een van de twintig studenten gebruikt MacOS op de laptop of desktop computer thuis.

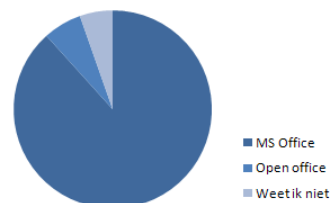
Negen van de tien studenten gebruiken thuis MS Office. Ruim een van de twintig studenten gebruikt thuis Open Office.

Zeven van de tien studenten hebben thuis op de laptop of desktop computer een virusscanner en een firewall. Ruim een van de tien studenten gebruikt thuis alleen een virusscanner.

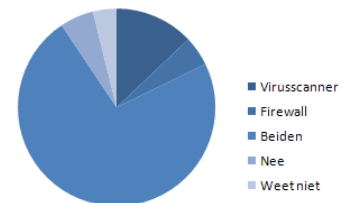
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

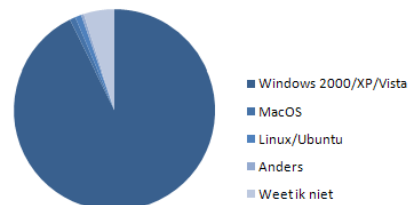
Besturingssysteem en Software | Op de instelling

Ruim negen van de tien studenten gebruiken op de instelling Windows 2000/XP/Vista.

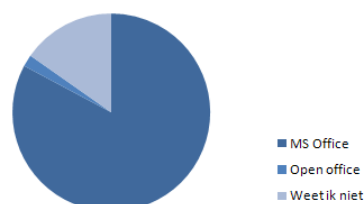
Acht van de tien studenten gebruiken op de instelling MS Office. Een van de zeven studenten weet niet welk officepakket er op de instelling wordt gebruikt.

Ruim de helft van de studenten is niet op de hoogte van virusscanners en/of firewalls op de laptops of desktop computers op de instelling. Ruim een derde deel van de studenten maakt op de laptop of desktop computer op de instelling gebruik van een virusscanner en een firewall.

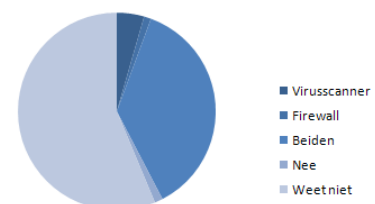
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Communicatie en samenwerking

Communicatiemiddelen

Alle studenten gebruiken, net als in 2007, een mobiele telefoon. Alle studenten gebruiken deze privé; drie kwart gebruikt hem (ook) voor de studie. Het gebruik van vaste telefoons blijft teruglopen. Inmiddels gebruiken twee van de vijf studenten geen vaste telefoon meer. De studenten die nog wel een vaste telefoon gebruiken doen dit voornamelijk privé; bijna de helft gebruikt de vaste telefoon (ook) voor de studie.

Net als vorig jaar belt ruim een derde deel van de studenten via internet. Negen van de tien doet dit privé, een van de zeven voor de studie.

E-mail wordt door alle studenten en zowel privé als voor de studie gebruikt.

Zes van de zeven studenten gebruiken een instant messenger. Allemaal gebruiken ze deze privé. Het gebruik voor de studie neemt af, van de helft vorig jaar, tot twee van de vijf in 2008.

Inmiddels gebruikt drie kwart van de studenten een profielensite. De studenten die een profiel hebben gebruiken deze voornamelijk privé; een van de tien gebruikt hem ook voor de studie.

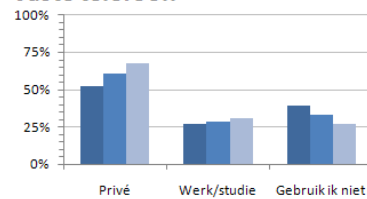
Het gebruik van gedeelde werkomgevingen is ook onder studenten enorm gestegen, van een van de tien studenten vorig jaar, tot ruim drie kwart van de studenten dit jaar. Gedeelde werkomgevingen worden vrijwel uitsluitend gebruikt voor de studie.

Het gebruik van forums is gedaald tot de helft van de studenten. De studenten die forums bezoeken doen dit voornamelijk privé. Twee van de vijf bezoekt forums voor studiedoeleinden.

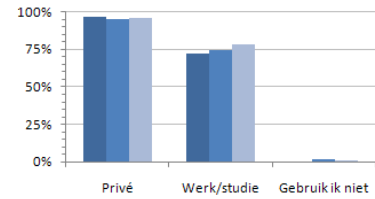
Vorig jaar gebruikte bijna de helft van de studenten wiki's. Dat aantal loopt terug tot twee van de vijf. Wiki's worden zowel privé als voor de studie gebruikt.

Twee van de vijf studenten gebruiken elektronische tijdschriften. Hiervan doet drie kwart dit voor de studie. Bijna de helft doet dit (ook) privé.

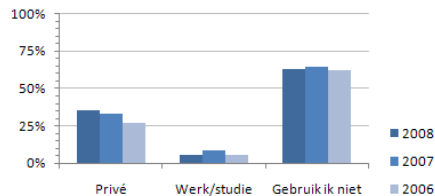
Vaste telefoon

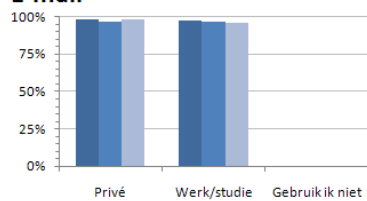
Mobiele telefoon

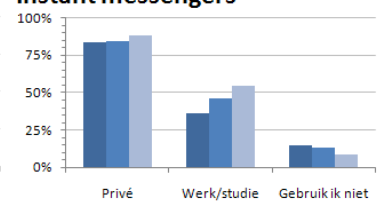
Bellen via internet

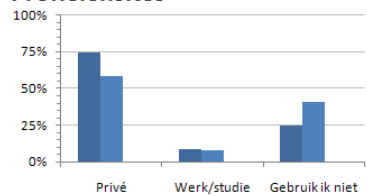
E-mail

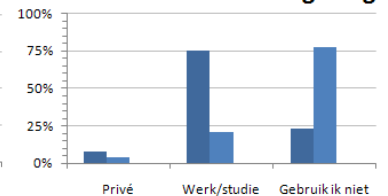
Instant messengers

Profielensites

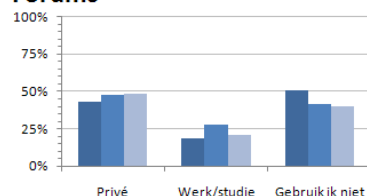

Gedeelde online werkomgevingen

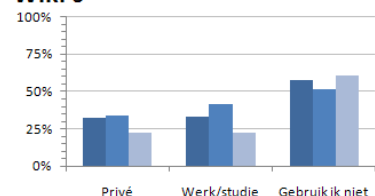

■ 2008
■ 2007
■ 2006

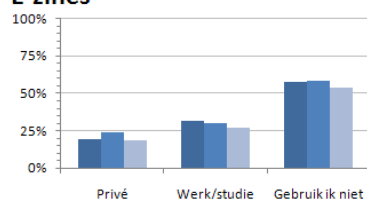
Forums

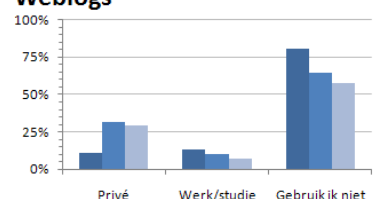
Wiki's

E-zines

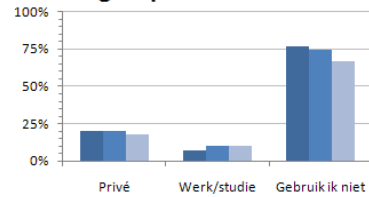
Weblogs

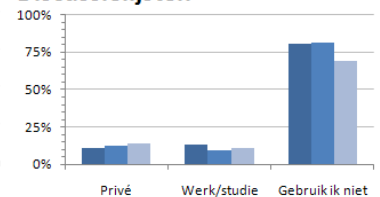
Ongeveer een van de vijf studenten gebruikt weblogs, nieuwsgroepen en discussielijsten. Voor nieuwsgroepen en discussielijsten betekent dit weinig verandering. Het gebruik van weblogs is echter gedaald: in 2007 gebruikte nog ruim een derde deel van de studenten weblogs.

Studenten maken, net als de overige doelgroepen, nauwelijks gebruik van virtuele werelden.

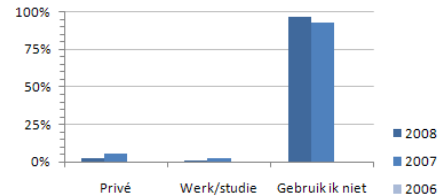
Nieuwsgroepen

Discussielijsten

Virtuele werelden

Top 5 Meest gebruikte communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Mobiele telefoon 100% ↑(+1%)
3. Instant messengers 86% ↓(-2%)
4. Gedeelde online werkomgeving 77% ↑(+55%)
5. Profielsenites 75% ↑(+16%)

Top 5 Minst gebruikte communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 2% ↓(-5%)
2. Discussielijsten 20% ↑(+2%)
2. Weblogs 20% ↓(-16%)
3. Nieuwsgroepen 23% ↓(-3%)
4. Wiki's 43% ↓(-5%)

De volgende communicatiemiddelen vinden studenten voor hun werk het belangrijkste.

De volgende communicatiemiddelen vinden studenten voor hun werk het onbelangrijkst.

Top 5 Meest belangrijke communicatiemiddelen

1. E-mail 97% ↓(-1%)
2. Gedeelde online werkomgeving 78% nieuw
3. Mobiele telefoon 70% ↓(-6%)
4. E-zines 67% ↑(+10%)
5. Instant messengers 49% ↓(-15%)

Top 5 Meest onbelangrijke communicatiemiddelen

1. Profielsenites 48% nieuw
2. Virtuele werelden 43% nieuw
3. Nieuwsgroepen 32% ↑(+13%)
4. Forums 26% ↑(+6%)
4. Vaste telefoon 25% ↑(+13%)

NB: In 2007 is het belang van de verschillende communicatiemiddelen niet bevraagd. De getoonde verschillen zijn t.o.v. de scores in 2006.

Mijn internet

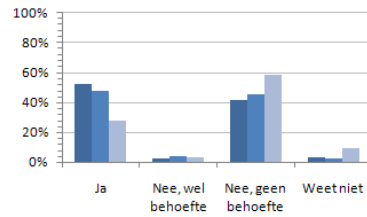
De helft van de studenten heeft een profiel op een profielensite. De studenten die dit niet hebben, hebben hier ook geen behoefte aan. Drie van de tien studenten hebben een online portfolio. Een van de zeven weet niet wat een online portfolio is. Ruim een kwart van de studenten, iets meer dan de twee van de vijf vorig jaar, heeft een persoonlijke pagina op de instellingsite. Een van de zes studenten heeft een eigen website waarop hij over zichzelf en de studie vertelt. Een van de zeven studenten heeft een wiki.

De publieke databases DAREnet, LOREnet en HBO-Kennisbank zijn behoorlijk onbekend onder studenten.

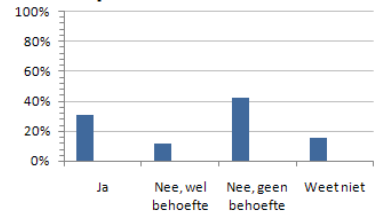
Van de overige vormen van online profilering wordt door studenten weinig gebruik gemaakt.

Er is onder studenten weinig behoefte om zich online te profileren. Een van de tien studenten heeft behoefte aan een online portfolio, een eigen homepage of een persoonlijke pagina op de instellingsite.

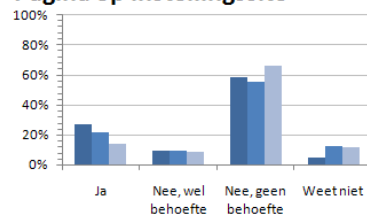
Profielensites

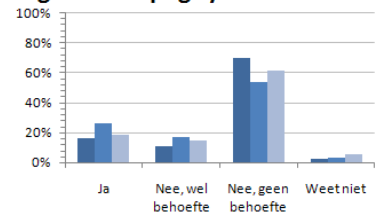
Online portfolio

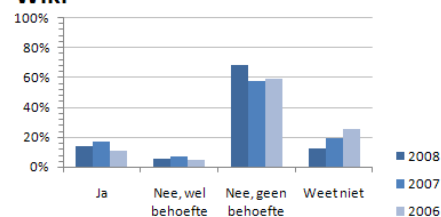
Pagina op instellingsite

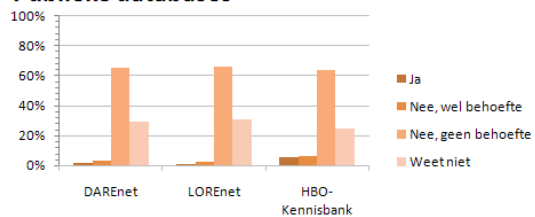
Eigen homepage / website

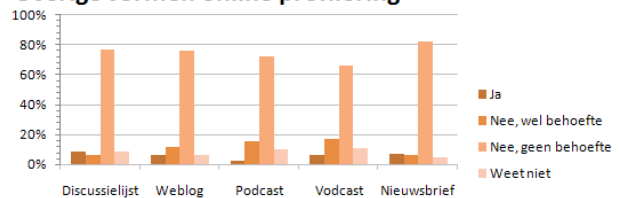
Wiki

Publieke databases

Overige vormen online profilering

Top 3 Online profilering via...

1. Profielensites 53% ↑(+5%)
2. Online portfolio nieuw
3. Persoonlijke pagina op instellingsite 28% ↑(+6%)

Top 3 Behoefte aan online profilering via...

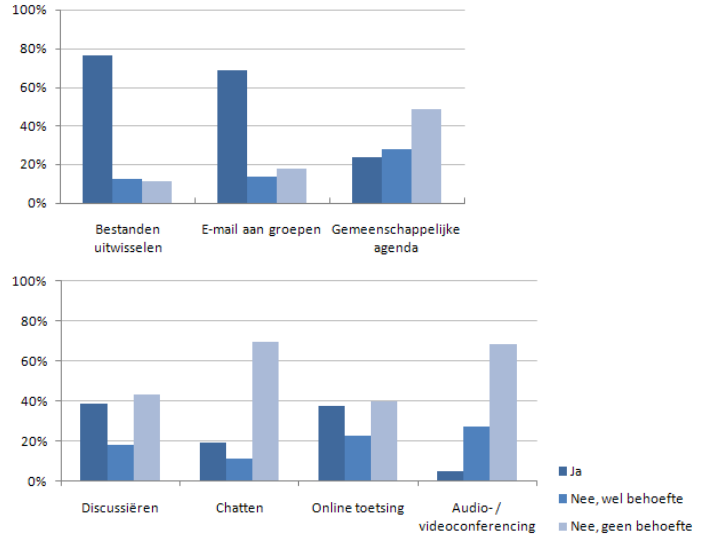
1. Online portfolio 11% nieuw
2. Eigen homepage of website 11% ↓(-6%)
3. Persoonlijke pagina op instellingsite 9% =

Gedeelde werkomgeving

Het gebruik van gedeelde werkomgevingen neemt toe. De gedeelde online werkomgeving wordt nog steeds veel gebruikt, door drie kwart van de studenten, om bestanden uit te wisselen en, door zeven van de tien studenten, om e-mails te versturen aan groepen. Het gebruik van online werkomgevingen voor online toetsing neemt flink toe, van een van de zes studenten vorig jaar, tot bijna twee van de vijf in 2008.

De behoefte aan de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen neemt iets af. Een kwart van de studenten heeft behoefte gedeelde online werkomgevingen te gebruiken als gemeenschappelijke agenda en voor groepsvergaderingen.

Gedeelde online werkomgeving

Top 3 Gebruik van gedeelde werkomgeving

1. Om bestanden uit te wisselen 77% ↑(+13%)
2. Om e-mail te versturen aan groepen 69% ↑(+20%)
3. Om te discussiëren 38% ↑(+11%)

Top 3 Behoefte aan gedeelde werkomgeving ...

1. Als gemeenschappelijke agenda 28% ↓(-2%)
2. Voor groepsvergaderingen 27% ↓(-1%)
3. Voor online toetsing 23% ↓(-4%)

Multimedia

Gebruik van media

Het gebruik van audio en video loopt iets terug. Zeven van de tien studenten maken voor hun werk gebruik van audio-, bijna acht van de tien van videomateriaal. Foto's en illustraties worden nog steeds door bijna alle studenten gebruikt.

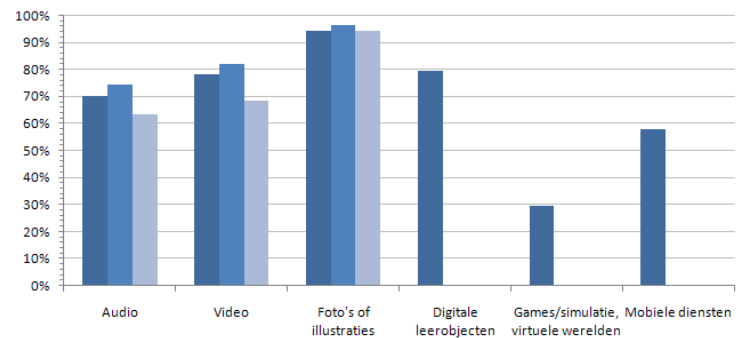
Vier van de vijf studenten maken gebruik van digitale leerobjecten. Mobiele diensten worden door bijna drie van de vijf studenten gebruikt. Drie van de tien studenten maken gebruik van games/simulatie en/of virtuele werelden.

Vier van de vijf studenten downloaden materiaal van internet. Voor bijna drie van de vijf studenten is materiaal beschikbaar via de server van de instelling. In voorgaande jaren maakten studenten het multimedia materiaal dat zij gebruikten nog regelmatig zelf. Dit jaar doen nog maar twee van de vijf studenten dit.

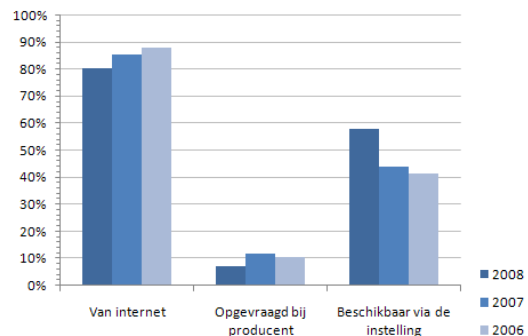
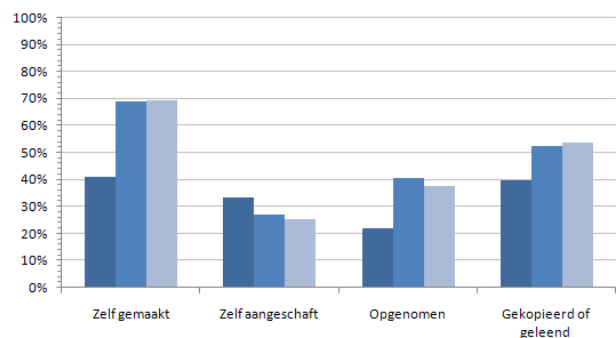
Drie kwart van de studenten maakt voor multimediamaatnaal gebruik van YouTube. Twee van de vijf studenten geven aan andere bronnen te gebruiken.

Vorig jaar stelde nog slechts een kwart van de studenten eigen multimedia materiaal niet beschikbaar. Dat aantal is toegenomen tot bijna de helft. Bij twee van de vijf studenten is het eigen materiaal op verzoek verkrijgbaar.

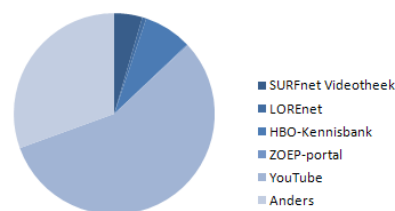
Multimedia gebruik

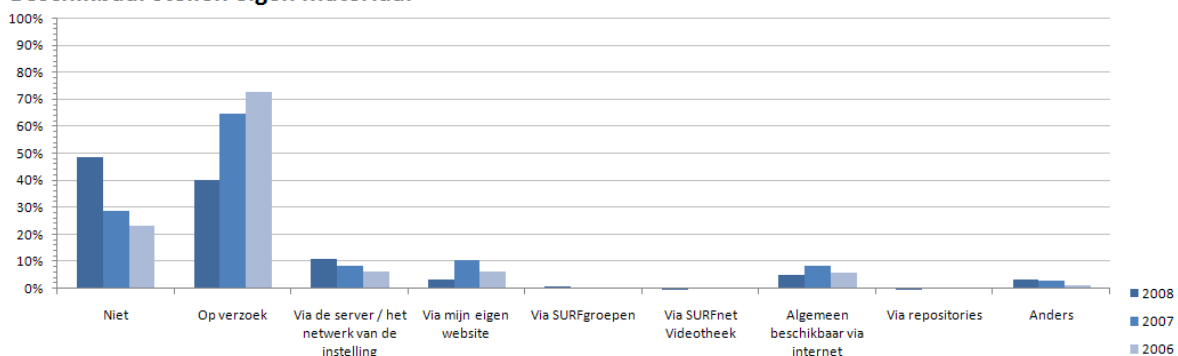
Multimedia herkomst

Online bronnen

Beschikbaar stellen eigen materiaal

Gebruik van internettoepassingen

Studenten gebruiken internet voor de volgende toepassingen.

Top 5 Ik gebruik internet voor...

1. Film(pje)s bekijken 91% ↑(+6%)
2. TV-programma's (terug)kijken 83% ↑(+11%)
3. Muziek downloaden 80% ↓(-3%)
4. Radio 76% ↑(+3%)
5. Films downloaden 48% ↓(-1%)

Film(pjes) kijken blijft de populairste internettoepassing onder studenten. Het (terug)kijken van TV-programma's is flink toegenomen en neemt daardoor de tweede plaats over van online radio luisteren.

Bijna een derde deel van de studenten is onbekend met Pod-/Vodcast. HD video is ook onder studenten nog steeds behoorlijk onbekend. Een van de vijf studenten kent High Definition Video niet.

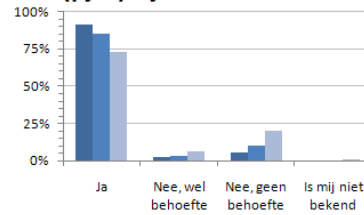
Behoeft

Studenten zouden internet graag ook voor de volgende toepassingen willen gebruiken.

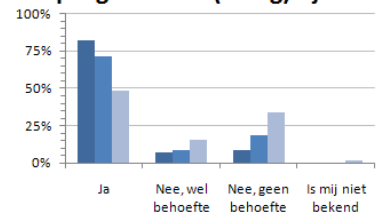
Top 5 Ik zou internet willen gebruiken voor...

1. College terugkijken 53% ↓(-3%)
2. College live volgen 49% ↑(+2%)
3. Live volgen van conferentie 37% (nieuw)
4. Live TV kijken 26% ↑(+2%)
5. Films downloaden 21% ↑(+3%)

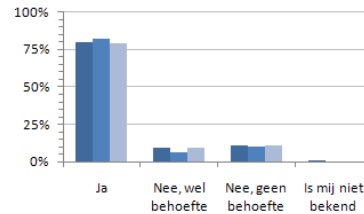
Film(pjes) kijken

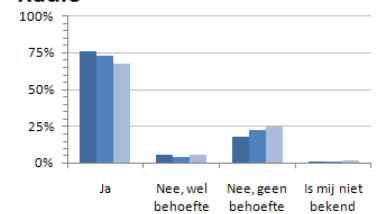
TV-programma's (terug)kijken

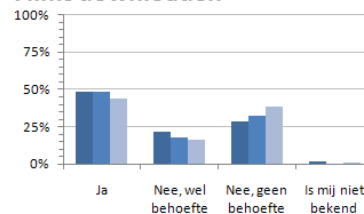
Muziek downloaden

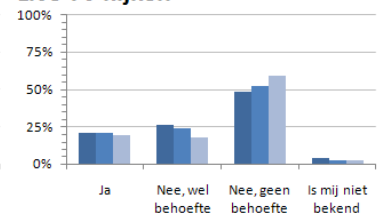
Radio

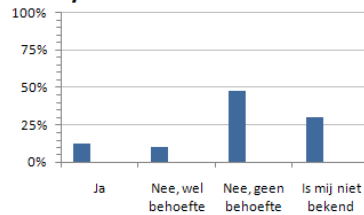
Films downloaden

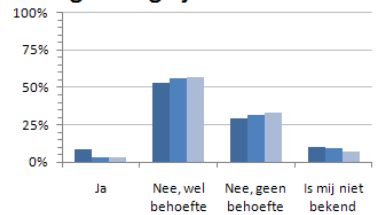
Live TV kijken

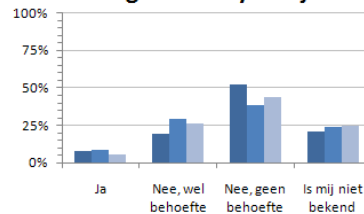
POD-/VODcast

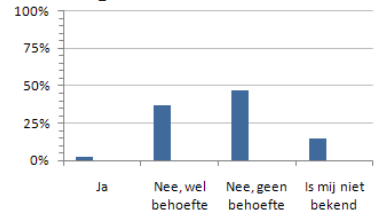
College terugkijken

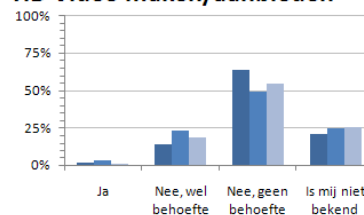
HD Video gebruiken/bekijken

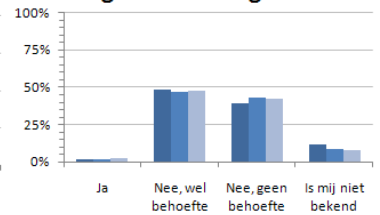
Live volgen van conferentie

HD Video maken/aanbieden

Live volgen van college

■ 2008
■ 2007
■ 2006

E. Ondersteunend personeel

Computer- en internetgebruik

Online

Leden van het ondersteunend personeel brengen in 2008 meer tijd online door dan in 2007. Zij zijn zo'n 15 uur per week, 1 uur meer dan in 2007, online voor hun werk. Privé wordt er zo'n 11 uur per week online doorgebracht, tegen 9 uur in 2007.

Apparatuur | Desktop computer

Thuis maken leden van het ondersteunend personeel nog ongeveer even veel gebruik van een desktop computer als in 2006. Acht van de tien leden van het ondersteunend personeel hebben thuis een desktop computer.

Ook op de instelling is het gebruik van een desktop computer gelijk gebleven. Negen van de tien leden van het ondersteunend personeel gebruiken op de instelling een desktop computer.

Een van de vijf leden van het ondersteunend personeel maakt ook op andere locaties gebruik van een desktop computer.

Apparatuur | Laptop

Het gebruik van laptops neemt toe. Thuis maken ruim drie van de vijf leden van het ondersteunend personeel gebruik van een laptop. Twee jaar geleden waren dit er nog twee van de vijf.

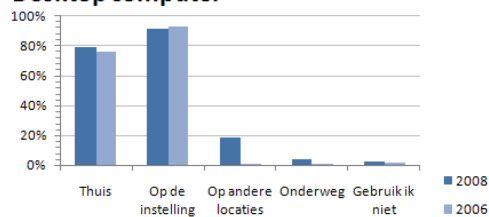
Op de instelling gebruiken drie van de vijf leden van het ondersteunend personeel gebruik van een laptop.

In 2006 maakte bijna een van de tien leden van het ondersteunend personeel onderweg gebruik van een laptop. Dit aantal is toegenomen tot een van de vijf.

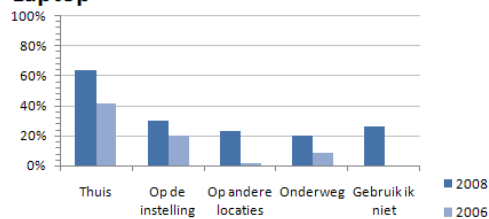
Twee van de vijf leden van het ondersteunend personeel maken op andere locaties gebruik van een laptop.

Een kwart van de leden van het ondersteunend personeel maakt nog geen gebruik van een laptop.

Desktop computer

Laptop

Apparatuur | PDA, handheld of smartphone

Het gebruik van PDA's, handhelds of smartphones is toegenomen. Echter maakt nog steeds twee derde deel van het ondersteunend personeel geen gebruik van dergelijke apparatuur.

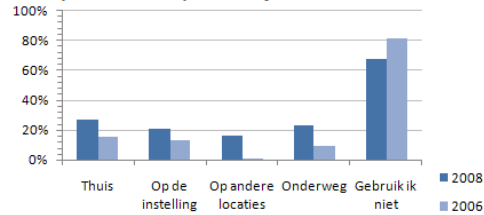
Ruim een kwart van de leden van het ondersteunend personeel gebruikt thuis een PDA, handheld of smartphone. Twee jaar geleden deed nog slechts een van de zeven dit.

Op de instelling gebruikt een van de vijf, tegen een van de tien in 2006, leden van het ondersteunend personeel een PDA, handheld of smartphone.

Twee jaar geleden gebruikte minder dan een van de tien leden van het ondersteunend personeel onderweg gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Dit aantal is in 2008 toegenomen tot bijna een kwart.

Een van de zeven leden van het ondersteunend personeel maakt op andere locaties gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

PDA, handheld, smartphone

Besturingssysteem en Software | Thuis

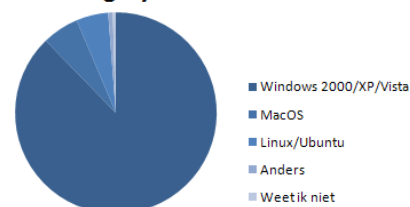
Bijna negen van de tien leden van het ondersteunend personeel gebruiken op de laptop of desktop computer thuis Windows 2000/XP/Vista.

Een van de twintig leden van het ondersteunend personeel gebruikt MacOS of Linux/Ubuntu op de laptop of desktop computer thuis.

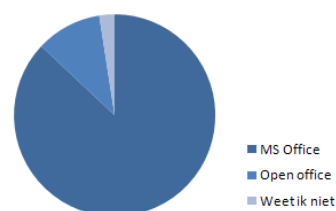
Bijna negen van de tien leden van het ondersteunend personeel gebruiken thuis MS Office. Een van de tien gebruikt thuis Open Office.

Zeven van de tien leden van het ondersteunend personeel hebben thuis op de laptop of desktop computer een virusscanner en een firewall. Een van de zeven gebruikt thuis alleen een virusscanner.

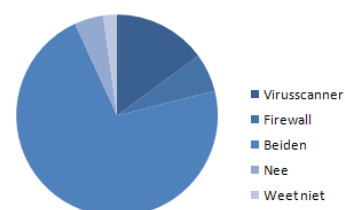
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

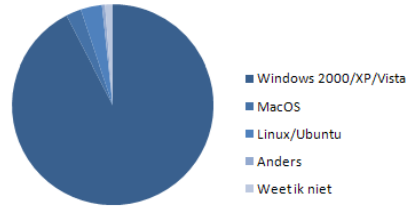
Besturingssysteem en Software | Op de instelling

Ruim negen van de tien leden van het ondersteunend personeel gebruiken op de laptop of desktop computer op de instelling Windows 2000/XP/Vista.

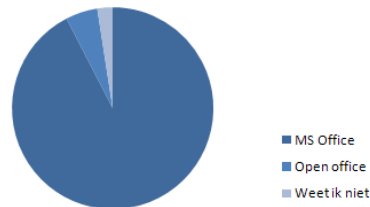
Ruim negen van de tien leden van het ondersteunend personeel gebruiken op de instelling MS Office.

Twee derde deel van de leden van het ondersteunend personeel maakt op de laptop of desktop computer op de instelling gebruik van een virusscanner en een firewall. Een van de vijf leden van het ondersteunend personeel is niet op de hoogte van virusscanners en/of firewalls op de laptops of desktop computers op de instelling.

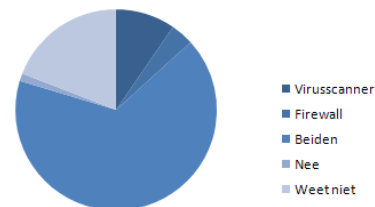
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

Communicatie en samenwerking

Communicatiemiddelen

Het gebruik van vaste en mobiele telefoons onder het ondersteunend personeel is nauwelijks veranderd. Alle leden van het ondersteunend personeel gebruiken een vaste en mobiele telefoon. De vaste telefoon wordt zowel privé als zakelijk gebruikt, de mobiele vooral privé. Twee van de vijf leden van het ondersteunend personeel gebruiken hun mobiele telefoon ook zakelijk.

Net als in 2007 belt ruim een derde deel van de leden van het ondersteunend personeel via internet. Vier van de vijf doen dit privé, twee van de vijf voor het werk.

E-mail wordt door alle leden van het ondersteunend personeel, zowel privé als zakelijk gebruikt.

In 2007 gebruikte bijna een derde deel van het ondersteunend personeel gedeelde werkomgevingen. Dit aantal is toegenomen tot bijna de helft. Iedereen gebruikt deze omgevingen zakelijk. Bijna een kwart doet dit privé.

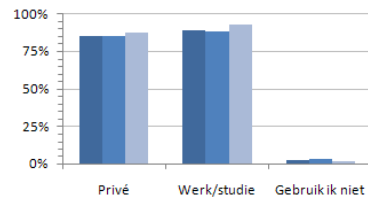
Bijna de helft van het ondersteunend personeel gebruikt elektronische tijdschriften en forums. Drie kwart gebruikt de tijdschriften voor het werk, bijna twee derde doet dit (ook) privé. Forums worden voornamelijk privé gebruikt. De helft van de forumgebruikers doet dit uit zakelijk oogpunt.

Twee van de vijf leden van het ondersteunend personeel gebruiken, net als vorig jaar, een instant messenger. Deze wordt vooral privé gebruikt. Het zakelijk gebruik neemt toe, van bijna een derde vorig jaar, tot bijna de helft van het ondersteunend personeel in 2008.

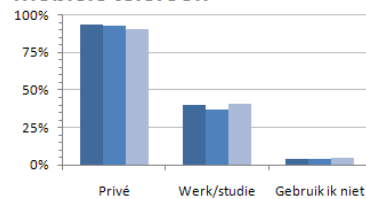
Twee van de vijf leden van het ondersteunend personeel gebruiken een profielensite. Dergelijke sites worden door een van de vijf gebruikers zakelijk gebruikt. Iedereen gebruikt ze privé.

Een derde deel van het ondersteunend personeel gebruikt wiki's en nieuwsgroepen. Wiki's worden zowel zakelijk als privé gebruikt, nieuwsgroepen vaker privé.

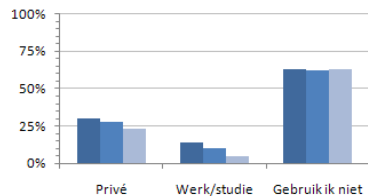
Vaste telefoon

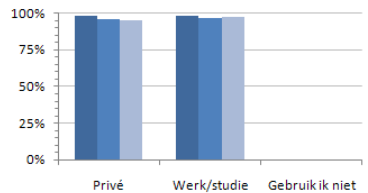
Mobiele telefoon

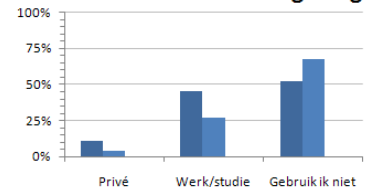
Bellen via internet

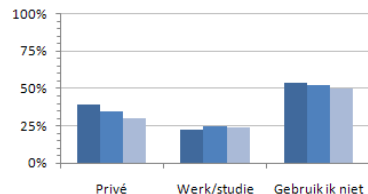
E-mail

Gedeelde online werkomgevingen

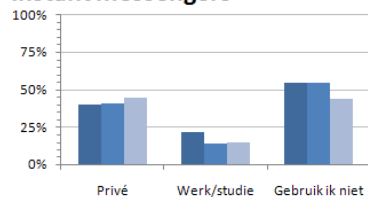
Forums

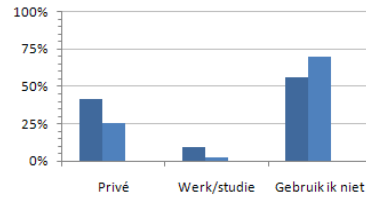
E-zines

Instant messengers

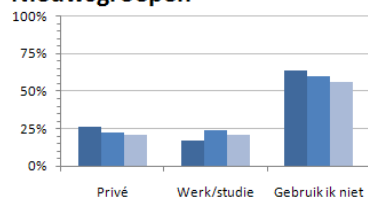

Profielensites

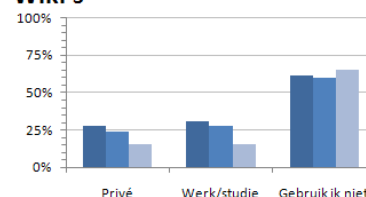

■ 2008
■ 2007
■ 2006

Nieuwsgroepen

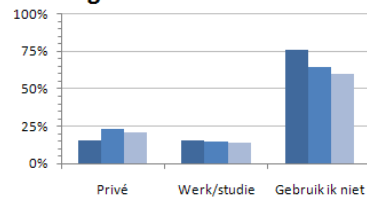
Wiki's

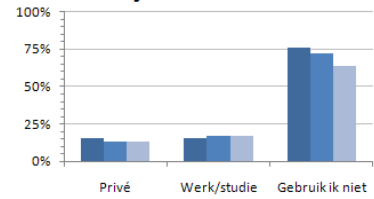
Een kwart van het ondersteunend personeel gebruikt weblogs en discussielijsten. Beide communicatiemiddelen worden zowel zakelijk als privé gebruikt.

Leden van het ondersteunend personeel maken, net als de overige doelgroepen, nauwelijks gebruik van virtuele werelden.

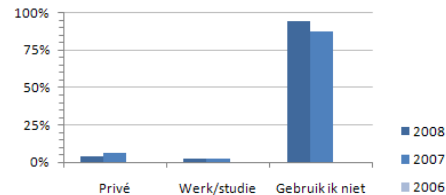
Weblogs

Discussielijsten

Virtuele werelden

Top 5 Meest gebruikte communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Vaste telefoon 98% ↑(+1%)
3. Mobiele telefoon 96% =
4. Gedeelde online werkomgeving 47% ↑(+15%)
5. E-zines 47% ↓(-4%)

Top 5 Minst gebruikte communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 6% ↓(-6%)
2. Discussielijsten 24% ↓(-4%)
2. Weblogs 24% ↓(-9%)
3. Nieuwsgroepen 36% ↓(-4%)
4. Bellen via internet 37% =

De volgende communicatiemiddelen vinden leden van het ondersteunend personeel voor hun werk het belangrijkste.

De volgende communicatiemiddelen vinden leden van het ondersteunend personeel voor hun werk het onbelangrijkst.

Top 5 Meest belangrijke communicatiemiddelen

1. E-mail 97% ↓(-2%)
2. Vaste telefoon 75% ↓(-17%)
3. Mobiele telefoon 72% ↓(-3%)
4. Gedeelde online werkomgeving 63% (nieuw)
5. Bellen via internet 50% ↓(-18%)

Top 5 Meest onbelangrijke communicatiemiddelen

1. Profielen sites 50% nieuw
2. Virtuele werelden 33% nieuw
3. Nieuwsgroepen 27% ↑(+13%)
4. Instant messengers 23% ↑(+11%)
5. Weblogs 18% =

NB: In 2007 is het belang van de verschillende communicatiemiddelen niet bevraagd. De getoonde verschillen zijn t.o.v. de scores in 2006.

Mijn internet

Het aantal persoonlijke pagina's op instellingssites groeit. Vorig jaar had nog slechts een van de zes leden van het ondersteunend personeel een dergelijke pagina, inmiddels heeft een kwart van het ondersteunend personeel een persoonlijke pagina op de instellingssite. Eveneens een kwart heeft een eigen website waarop over zichzelf en het werk wordt verteld. Een van de zes leden van het ondersteunend personeel zonder eigen website heeft hier wel behoefte aan. Een van de tien heeft behoefte aan een persoonlijke pagina op de instellingssite.

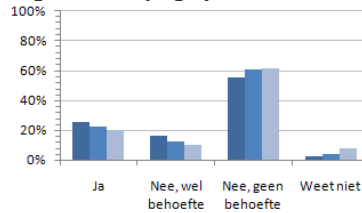
Drie van de tien leden van het ondersteunend personeel heeft een profiel op een profielensite. Zij die dit niet hebben, hebben er ook geen behoefte aan. Een van de twintig leden van het ondersteunend personeel heeft een online portfolio. Een kwart van het ondersteunend personeel weet niet wat er met online portfolio bedoeld wordt.

Een van de zes leden van het ondersteunend personeel heeft een wiki, of verstuurt een nieuwsbrief waarin over zichzelf en het werk verteld wordt. Een van de tien leden van het ondersteunend personeel heeft behoefte zich via een wiki of nieuwsbrief te profileren.

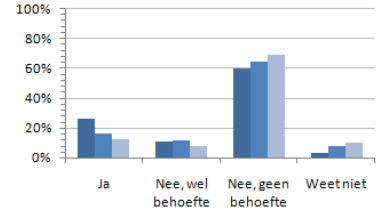
Een kwart van de leden van het ondersteunend personeel kent de publieke databases DAREnet, LOREnet en HBO-Kennisbank niet. Twee derde deel van het ondersteunend personeel heeft geen behoefte zich via deze databases te profileren.

Van de overige vormen van online profilering wordt door leden van het ondersteunend personeel weinig gebruik gemaakt.

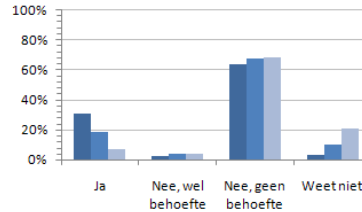
Eigen homepage / website

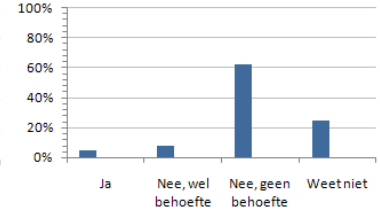
Pagina op instellingssite

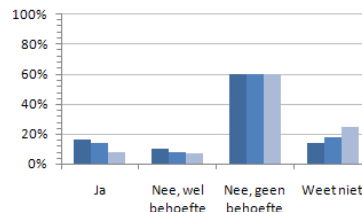
Profielensites

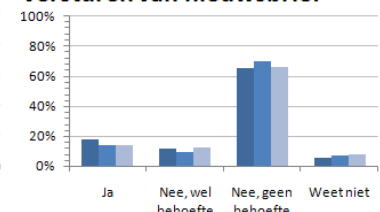
Online portfolio

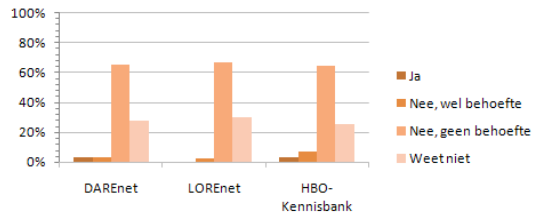
Wiki

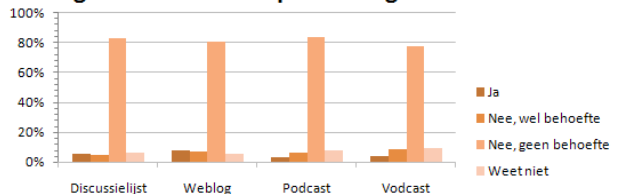
Versturen van nieuwsbrief

Publieke databases

Overige vormen online profilering

Top 3 Online profilering via...

1. Profielensites 30% ↑(+11%)
2. Persoonlijke pagina op instellingssite 27% ↑(+11%)
3. Eigen homepage of website 26% ↑(+4%)

Top 3 Behoefte aan online profilering via...

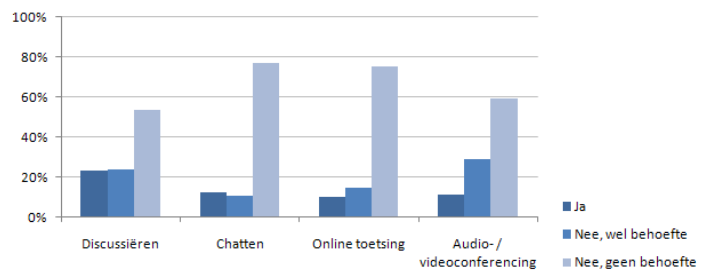
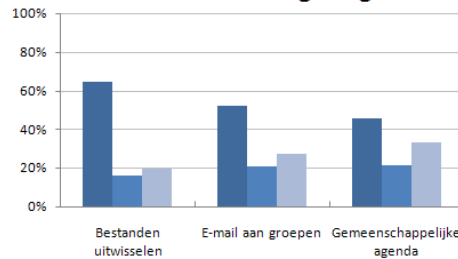
1. Eigen homepage of website 16% ↑(+3%)
2. Eigen nieuwsbrief 11% ↑(+2%)
2. Persoonlijke pagina op instellingssite 11% ↓(-1%)

Gedeelde werkomgeving

Het gebruik van gedeelde online werkomgevingen is nauwelijks veranderd. Bijna twee derde deel van het ondersteunend personeel gebruikt een gedeelde werkomgeving om bestanden uit te wisselen, de helft om e-mails te sturen aan groepen, bijna de helft als gemeenschappelijke agenda.

De behoefte aan de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen neemt iets af. Drie van de tien leden van het ondersteunend personeel hebben behoefte online werkomgevingen te gebruiken voor groepsvergaderingen.

Gedeelde online werkomgeving

Top 3 Gebruik van gedeelde werkomgeving

1. Om bestanden uit te wisselen 65% ↑ (+6%)
2. Om e-mail te versturen aan groepen 52% =
3. Als gemeenschappelijke agenda 45% ↑ (+2%)

Top 3 Behoefte aan gedeelde werkomgeving ...

1. Voor groepsvergaderingen 29% ↓ (-1%)
2. Om te discussiëren 24% ↑ (+1%)
3. Als gemeenschappelijke agenda 21% ↓ (-4%)

Multimedia

Gebruik van media

De helft van het ondersteunend personeel maakt voor hun werk gebruik van audio- of videomateriaal. Drie kwart maakt gebruik van foto's en illustraties.

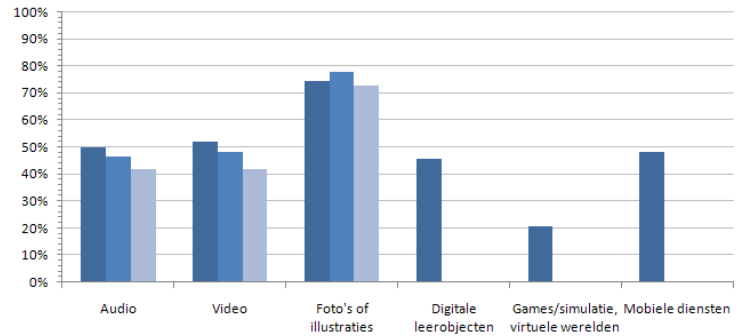
Bijna de helft het ondersteunend personeel maakt gebruik van mobiele diensten en digitale leerobjecten. Een van de vijf leden van het ondersteunend personeel maakt gebruik van games/simulatie en/of virtuele werelden.

Maakten vorig jaar nog drie van de vijf leden van het ondersteunend personeel zelf multimediamaatnaal, nu is dat aantal teruggelopen tot minder dan de helft. Drie van de vijf leden van het ondersteunend personeel halen materiaal van internet. Voor de helft van het ondersteunend personeel is materiaal beschikbaar via de server van de instelling.

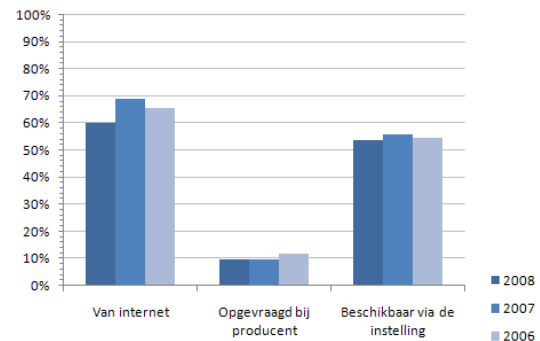
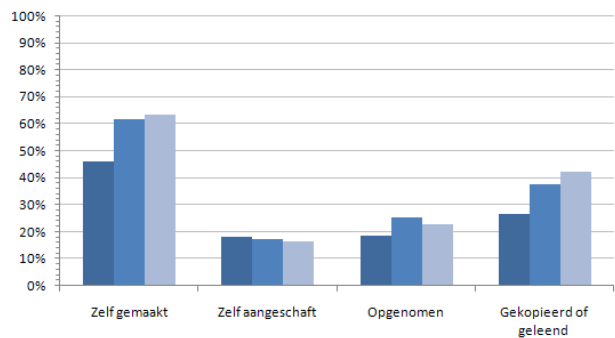
Drie van de vijf leden van het ondersteunend personeel maken voor multimediamaatnaal gebruik van YouTube. Een van de zes leden van het ondersteunend personeel gebruikt de SURFnet Videotheek. Bijna de helft van het ondersteunend personeel gebruikt andere bronnen.

Het aantal leden van het ondersteunend personeel dat zelfgemaakt multimedia materiaal niet beschikbaar stelt is verdubbeld tot de helft. Het aantal leden waar materiaal op verzoek verkrijgbaar is, is gehalveerd tot een kwart. Een kwart stelt eigen materiaal beschikbaar via de server van de instelling.

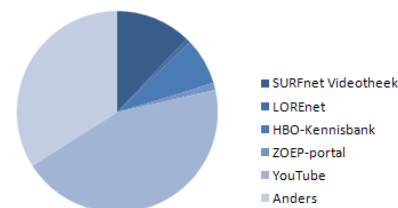
Multimedia gebruik

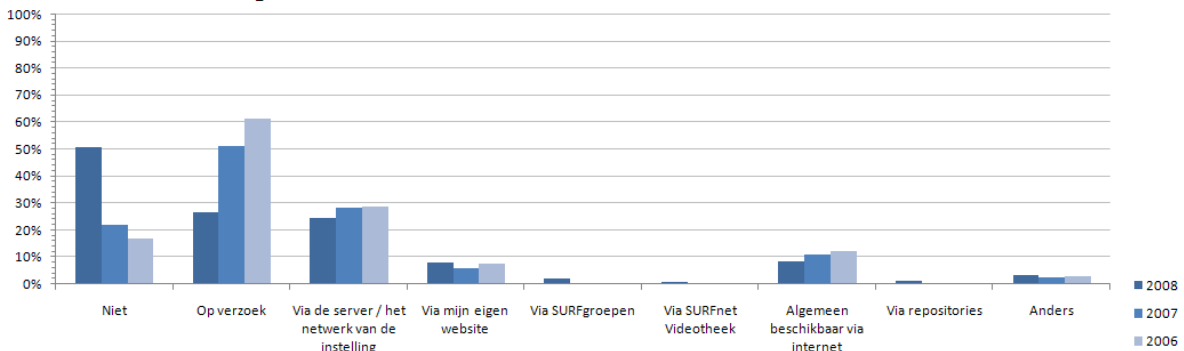
Multimedia herkomst

Online bronnen

Beschikbaar stellen eigen materiaal

Gebruik van internettoepassingen

Leden van het ondersteunend personeel gebruiken internet voor de volgende toepassingen.

Top 5 Ik gebruik internet voor...

1. Film(pje)s bekijken 76% ↑(+12%)
2. Radio 70% ↑(+4%)
3. TV programma's (terug)kijken 65% ↑(+11%)
4. Muziek downloaden 56% =
5. Films downloaden 33% ↑(+3%)

Het gebruik van internettoepassingen neemt toe. Er wordt dit jaar meer naar film(pjes) gekeken dan er naar online radio geluisterd wordt. Ook het (terug)kijken van TV programma's neemt flink toe.

Een van de vijf leden van het ondersteunend personeel is onbekend met Pod-/Vodcast. Een van de zes leden van het ondersteunend personeel kent High Definition Video niet. Een kwart van de leden die HD wel kennen, hebben behoefte HD Video te gebruiken of bekijken.

Behoeft

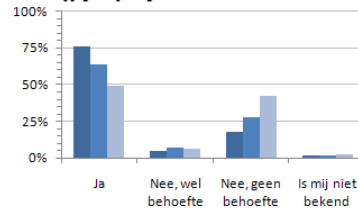
Leden van het ondersteunend personeel zouden internet graag ook voor de volgende toepassingen willen gebruiken.

Top 5 Ik zou internet willen gebruiken voor...

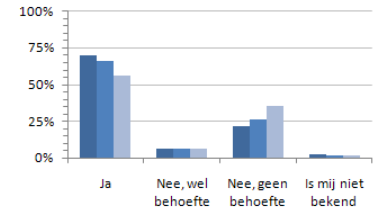
1. Live volgen van conferentie 26% ↑(+6%)
2. HD Video bekijken / gebruiken 25% ↑(+1%)
3. Live TV kijken 21% ↑(+3%)
4. HD Video maken / aanbieden 18% =
5. Films downloaden 17% ↑(+1%)

NB: De toepassing "conferentie/lezing terugkijken", welke vorig jaar de hoogste score had qua behoefte, is dit jaar niet bevraagd onder ondersteunend personeel.

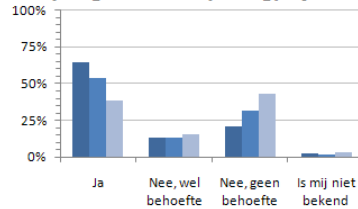
Film(pjes) kijken

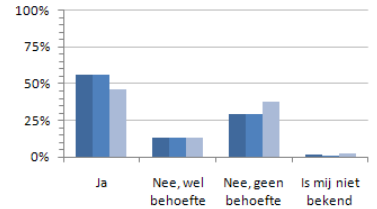
Radio

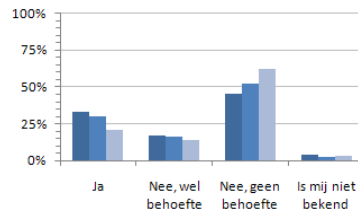
TV-programma's (terug)kijken

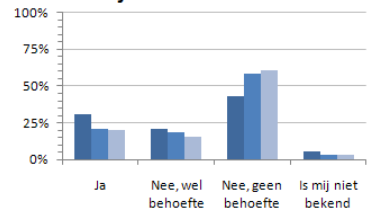
Muziek downloaden

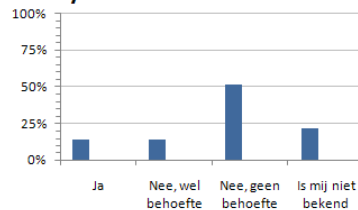
Films downloaden

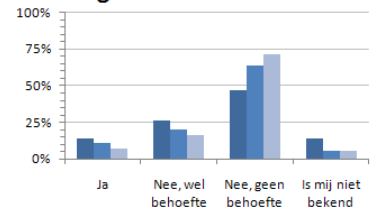
Live TV kijken

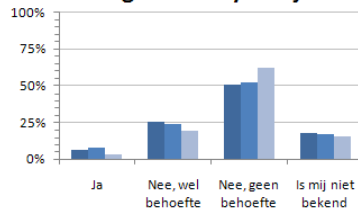
POD-/VODcast

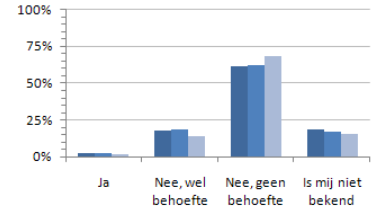
Live volgen conferentie

HD Video gebruiken/bekijken

HD Video maken/aanbieden

■ 2008
■ 2007
■ 2006

F. Management en beleid

Computer- en internetgebruik

Online

Leden van het bestuur brengen minder tijd online door dan in 2007. Waren zij vorig jaar nog zo'n 16 uur per week online voor hun werk, nu is dat ongeveer 14 uur. Privé wordt er, net als in 2007, zo'n 9 uur per week online doorgebracht.

Apparatuur | Desktop computer

Leden van het bestuur maken thuis meer gebruik van een desktop computer dan in 2006. Acht van de tien leden van het bestuur hebben thuis een desktop computer.

Ook op de instelling is het gebruik van desktop computers afgenomen. Ruim drie kwart van de leden van het bestuur gebruikt op de instelling een desktop computer.

Een van de vijf leden van het bestuur maakt ook op andere locaties gebruik van een desktop computer.

Een van de veertien bestuurders gebruikt in het geheel geen desktop computer.

Apparatuur | Laptop

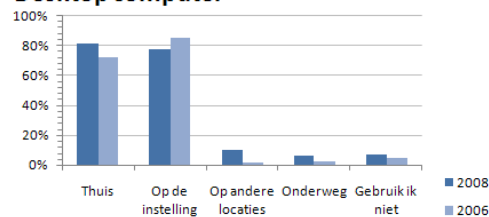
Het gebruik van laptops neemt toe. Thuis maken zeven van de tien leden van het bestuur gebruik van een laptop. Twee jaar geleden deed de helft dit.

De helft van de leden van het bestuur gebruikt op de instelling een laptop. Dit is bijna een verdubbeling ten opzicht van 2006.

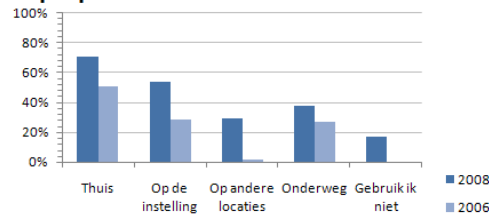
Bijna twee van de vijf leden van het bestuur gebruiken onderweg een laptop. Drie van de tien leden van het bestuur maken op andere locaties gebruik van een laptop.

Een van de zes bestuurders maakt nog geen gebruik van een laptop.

Desktop computer

Laptop

Apparatuur | PDA, handheld of smartphone

Het gebruik van PDA's, handhelds of smartphones is toegenomen. Toch maakt nog steeds ruim de helft van de leden van het bestuur geen gebruik van dergelijke apparatuur.

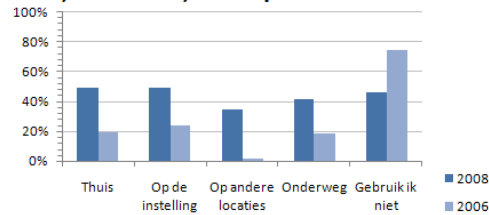
De helft van de leden van het bestuur gebruikt thuis een PDA, handheld of smartphone. Twee jaar geleden deed nog slechts een van de vijf dit.

In 2006 maakte bijna een kwart van de leden van het bestuur gebruik van een PDA, handheld of smartphone. Nu doet bijna de helft dit.

Het aantal bestuurders dat onderweg gebruik maakt van een PDA, handheld of smartphone is verdubbeld tot twee van de vijf.

Een derde deel van het bestuur maakt op andere locaties gebruik van een PDA, handheld of smartphone.

PDA, handheld, smartphone

Besturingssysteem en Software | Thuis

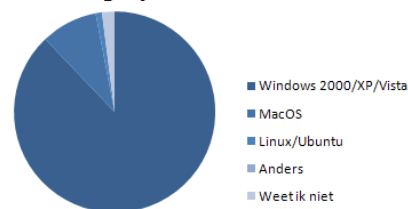
Bijna negen van de tien leden van het bestuur gebruikt op de laptop of desktop computer thuis Windows 2000/XP/Vista.

Een van de tien leden van het bestuur gebruikt MacOS op de laptop of desktop computer thuis.

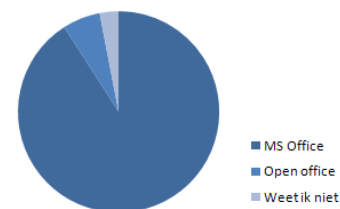
Negen van de tien leden van het bestuur gebruiken thuis MS Office.

Bijna vier van de vijf leden van het bestuur hebben thuis op de laptop of desktop computer een virusscanner en een firewall. Een van de tien gebruikt thuis alleen een virusscanner.

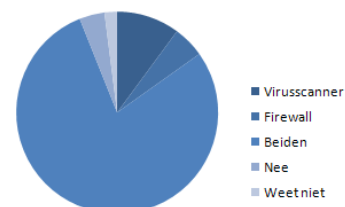
Besturingssysteem

Software

Virusscanner & Firewall

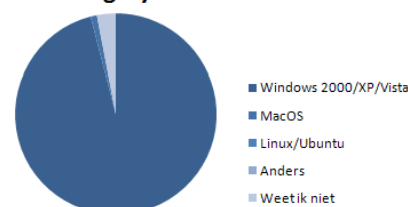
Besturingssysteem en Software | Op de instelling

Bijna alle leden van het bestuur gebruiken op de laptop of desktop computer op de instelling Windows 2000/XP/Vista.

Ook gebruiken bijna alle leden van het bestuur op de instelling MS Office.

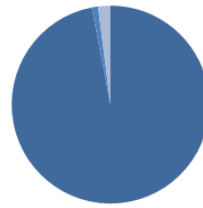
Zeven van de tien leden van het bestuur maken op de laptop of desktop computer op de instelling gebruik van een virusscanner en een firewall. Een van de vijf leden van het bestuur is niet op de hoogte van

Besturingssysteem

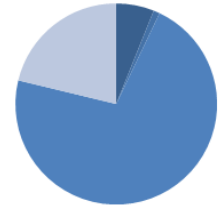
virusscanners en/of firewalls op de laptops of desktop computers op de instelling.

Software

- MS Office
- Open office
- Weetik niet

Virusscanner & Firewall

- Virusscanner
- Firewall
- Beiden
- Nee
- Weetik niet

Communicatie en samenwerking

Communicatiemiddelen

Vrijwel alle leden van het bestuur gebruiken een vaste en mobiele telefoon. De vaste telefoon wordt zowel privé als zakelijk gebruikt. Alle bestuurders gebruiken hun mobiele telefoon privé, drie van de vijf gebruiken hun mobiele telefoon ook zakelijk.

Ruim twee van de vijf leden van het bestuur bellen, net als in 2007, via internet. Vier van de vijf doen dit privé, twee van de vijf voor het werk.

E-mail wordt, nog steeds, door alle leden van het bestuur, voor zowel privé als zakelijk gebruikt.

Bijna drie van de vijf bestuurders gebruiken gedeelde online werkomgevingen. Vorig jaar deden bijna twee van de vijf dit. Deze omgevingen worden door leden van het bestuur vrijwel uitsluitend zakelijk gebruikt.

Drie van de vijf bestuurders gebruiken elektronische tijdschriften. Deze worden zowel zakelijk als privé gebruikt.

De helft van de leden van het bestuur gebruiken een profielensite. Een ruime verdubbeling ten opzichte van 2007. Deze sites worden voornamelijk privé gebruikt.

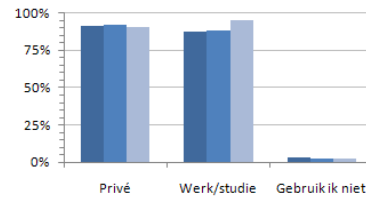
Bijna twee van de vijf leden van het bestuur gebruiken wiki's, forums of nieuwsgroepen. Nieuwsgroepen en wiki's worden zowel zakelijk als privé gebruikt. Forums voornamelijk privé. Van alle drie de toepassingen loopt het gebruik terug.

Ruim een derde deel van het bestuur gebruikt, net als in 2007, een instant messenger. Deze wordt voornamelijk privé gebruikt.

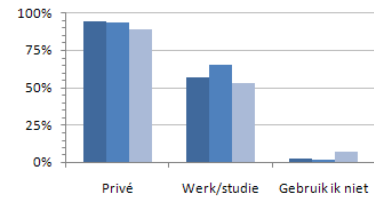
Het gebruik van weblogs en discussielijsten loopt terug. Een kwart van de bestuurders gebruikt deze communicatiemiddelen. Beide worden voornamelijk zakelijk gebruikt.

Ook leden van het bestuur maken bijna geen gebruik van virtuele werelden.

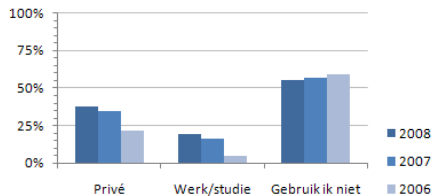
Vaste telefoon

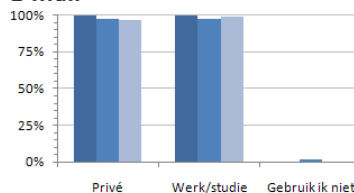
Mobiele telefoon

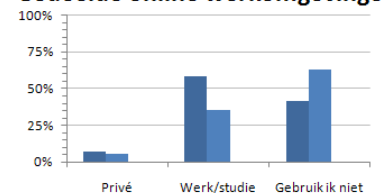
Bellen via internet

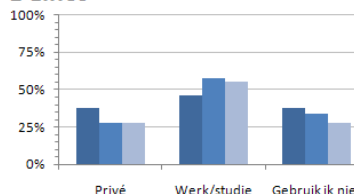
E-mail

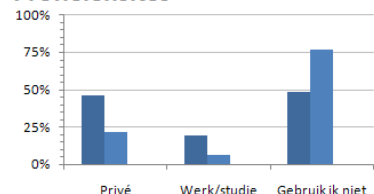
Gedeelde online werkomgevingen

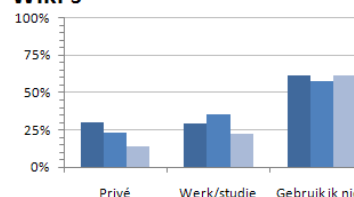
E-zines

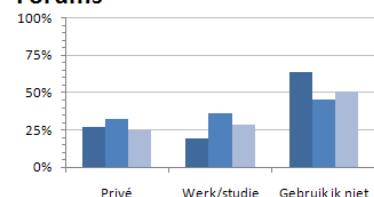
Profielensites

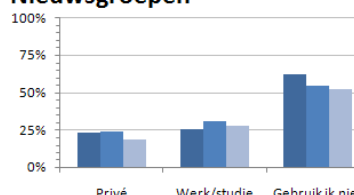
Wiki's

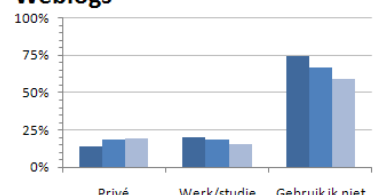
Forums

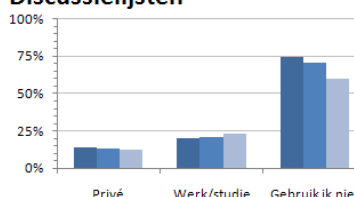
Nieuwsgroepen

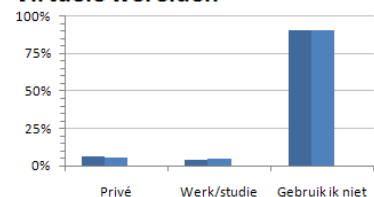
Weblogs

Discussielijsten

Virtuele werelden

Top 5 Meest gebruikte communicatiemiddelen

1. E-mail 100% =
2. Mobiele telefoon 98% =
3. Vaste telefoon 97% ↓(-1%)
4. E-zines 63% ↓(-3%)
5. Gedeelde online werkomgeving 59% ↑(+12%)

Top 5 Minst gebruikte communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 9% ↓(-1%)
2. Discussielijsten 25% ↓(-4%)
2. Weblogs 25% ↓(-8%)
3. Instant messengers 36% ↑(+2%)
3. Forums 36% ↓(-18%)

De volgende communicatiemiddelen vinden leden van het bestuur voor hun werk het belangrijkste.

De volgende communicatiemiddelen vinden leden van het bestuur voor hun werk het onbelangrijkst.

Top 5 Meest belangrijke communicatiemiddelen

1. E-mail 100% ↑(+1%)
2. Mobiele telefoon 84% ↑(+1%)
3. Vaste telefoon 77% ↓(-13%)
4. Gedeelde online werkomgeving 66% (nieuw)
5. E-zines 48% ↓(-5%)

Top 5 Meest onbelangrijke communicatiemiddelen

1. Virtuele werelden 75% nieuw
2. Profielensites 58% nieuw
3. Weblogs 46% ↑(+33%)
4. Forums 37% ↑(+18%)
5. Nieuwsgroepen 28% ↑(+16%)

NB: In 2007 is het belang van de verschillende communicatiemiddelen niet bevestigd. De getoonde verschillen zijn t.o.v. de scores in 2006.

Mijn internet

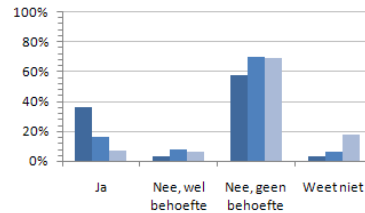
Leden van het bestuur zijn zich meer gaan profileren. Bijna twee van de vier hebben een profiel op een profielensite. Bijna een derde deel heeft een eigen website. Een kwart heeft een persoonlijke pagina op de instellingsite. Bestuurders die geen gebruik maken van profielensites hebben hier ook geen behoefte aan. Een van de tien bestuurders heeft behoefte aan een eigen website. Bijna een van de vijf leden van het bestuur zonder persoonlijke pagina op de instellingsite zou deze wel willen hebben.

Een van de vijf bestuurders verstuurt een nieuwsbrief waarin over zichzelf en het werk wordt verteld. Een kwart van de bestuurders heeft behoefte aan de mogelijkheid om via een nieuwsbrief over zichzelf en het werk te vertellen.

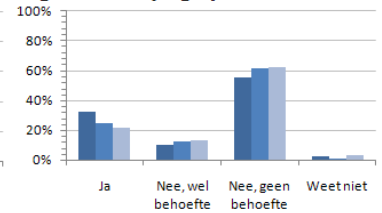
Een van de tien leden van het bestuur heeft een wiki. Bijna een van de vijf leden van het bestuur heeft behoefte zich via een wiki te profileren.

De publieke databases DAREnet, LOREnet en HBO-Kennisbank zijn bij ruim een kwart van de leden van het bestuur onbekend. Ruim de helft van de bestuurders heeft geen behoefte zich via deze databases te profileren.

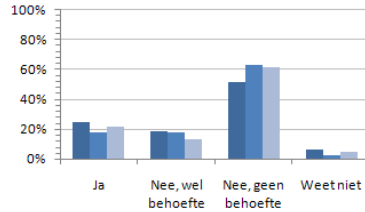
Profielensites

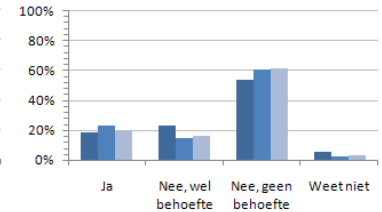
Eigen homepage / website

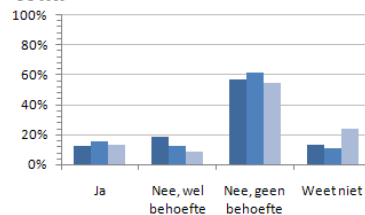
Pagina op instellingsite

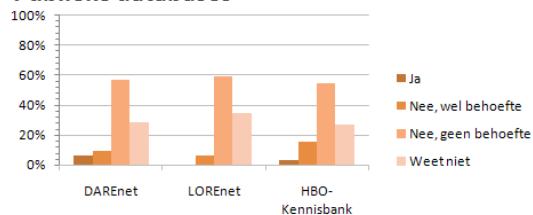
Versturen van nieuwsbrief

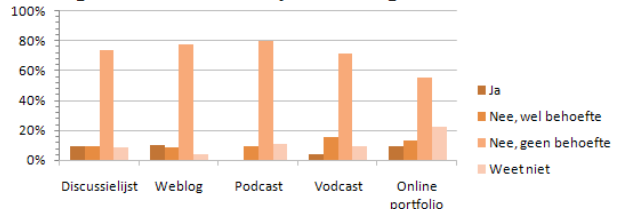
Wiki

Publieke databases

Overige vormen online profilering

Top 3 Online profilering via...

1. Profielensites 36% ↑(+20%)
2. Eigen homepage of website 32% ↑(+7%)
3. Persoonlijke pagina op instellingsite 27% ↑(+6%)

Top 3 Behoefte aan online profilering via...

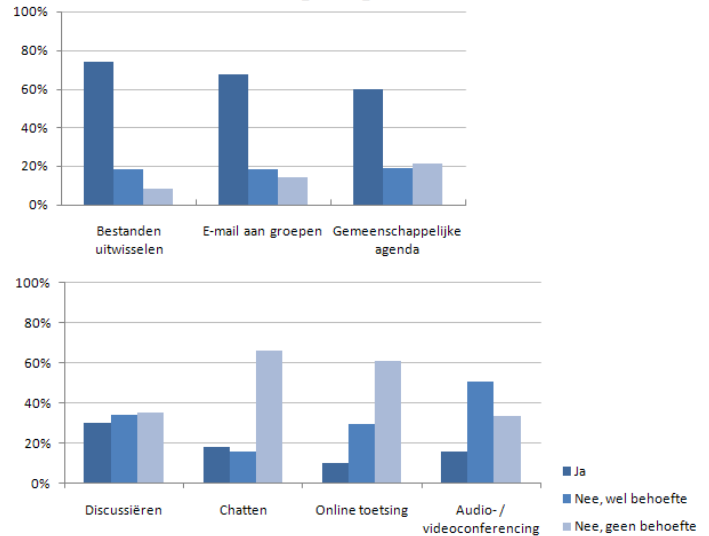
1. Eigen nieuwsbrief 23% ↑(+9%)
2. Persoonlijke pagina op instellingsite 18% =
3. Video/Vodcast 15% ↑(+5%)
3. HBO-Kennisbank 15% (nieuw)

Gedeelde werkomgeving

Het gebruik van gedeelde online werkomgevingen is iets toegenomen. Bijna drie kwart van de bestuurders gebruikt een gedeelde werkomgeving om bestanden uit te wisselen, zeven van de tien om e-mails te sturen aan groepen, drie van de vijf als gemeenschappelijke agenda.

De behoefte aan de verschillende functionaliteiten van gedeelde werkomgevingen blijft redelijk gelijk. De behoefte om de online werkomgeving te gebruiken als gemeenschappelijke agenda is echter behoorlijk afgenomen, van drie van de tien bestuurders vorig jaar, tot een van de vijf dit jaar.

Gedeelde online werkomgeving

Top 3 Gebruik van gedeelde werkomgeving

1. Om bestanden uit te wisselen 74% ↑(+3%)
2. Om e-mail te versturen aan groepen 68% ↑(+8%)
3. Als gemeenschappelijke agenda 60% ↑(+8%)

Top 3 Behoeftte aan gedeelde werkomgeving ...

1. Voor groepsvergaderingen 51% ↑(+3%)
2. Om te discussiëren 34% ↑(+5%)
3. Voor online toetsing 29% ↓(-4%)

Multimedia

Gebruik van media

Zeven van de tien bestuurders maken voor hun werk gebruik van audio materiaal en twee derde deel van video materiaal. Negen van de tien gebruiken foto's en illustraties.

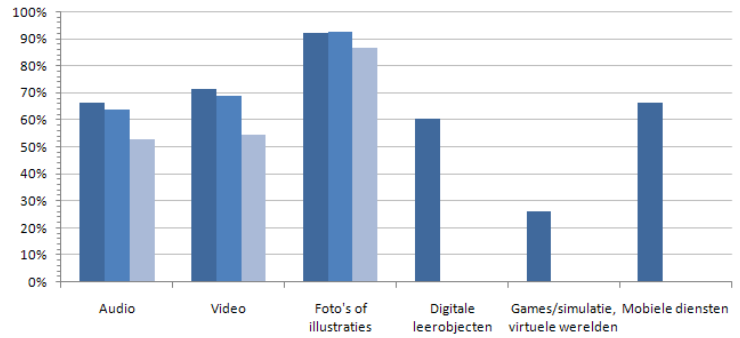
Twee derde deel van de leden van het bestuur maakt gebruik van mobiele diensten. Drie van de vijf van digitale leerobjecten. Een kwart van de leden van het bestuur maakt gebruik van games/simulatie en/of virtuele werelden.

Zeven van de tien leden van het bestuur downloaden materiaal van internet. Voor drie van de vijf leden van het bestuur is materiaal beschikbaar via de server van de instelling. Ruim de helft van de leden van het bestuur maakt zelf multimediamaatnaal.

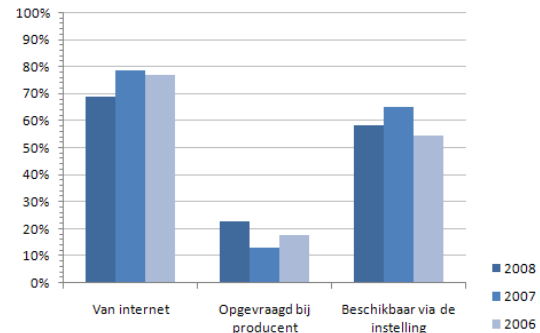
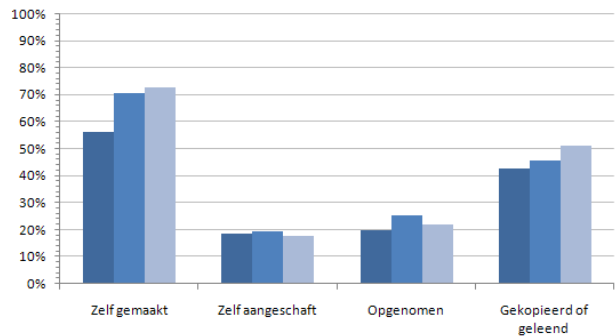
Een kwart van de bestuurders maakt voor multimediamaatnaal gebruik van YouTube. Een van de vijf leden van het bestuur gebruikt de SURFnet Videotheek. Een van de zes de HBO-Kennisbank. De helft van het bestuur gebruikt andere bronnen.

Een kwart van de bestuurders stelt zelfgemaakt materiaal niet beschikbaar. Bij de helft is eigen materiaal op verzoek verkrijgbaar. Ruim een kwart stelt eigen materiaal beschikbaar via de server van de instelling.

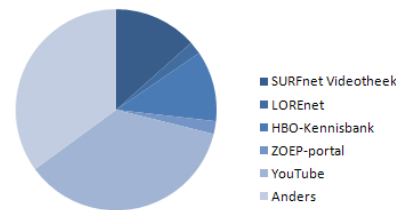
Multimedia gebruik

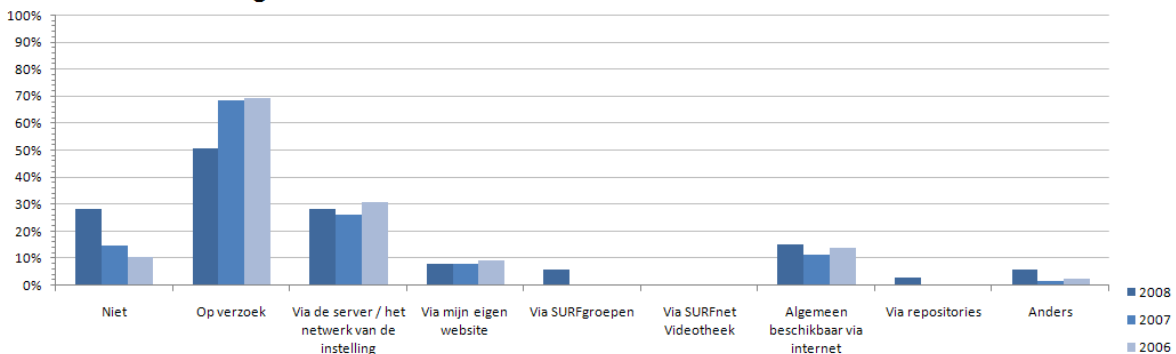
Multimedia herkomst

Online bronnen

Beschikbaar stellen eigen materiaal

Gebruik van internettoepassingen

Leden van het bestuur gebruiken internet voor de volgende toepassingen.

Top 5 Ik gebruik internet voor...

1. Film(pje)s bekijken 78% ↑(+14%)
2. Radio 70% ↑(+4%)
3. TV programma's (terug)kijken 65% ↑(+11%)
4. Muziek downloaden 58% ↑(+2%)
5. Films downloaden 29% ↓(-1%)

Vooral het gebruik van videotoeppassingene neemt dit jaar flink toe. In 2008 wordt er voor het eerst meer naar film(pjes) gekeken dan er naar online radio geluisterd wordt.

Een van de zes leden van het bestuur kent High Definition Video niet. Bijna een kwart van de bestuurders die HD wel kennen, hebben behoefte HD Video te gebruiken of te bekijken. Een van de zeven leden van het bestuur is onbekend met Pod-/Vodcast.

Behoeft

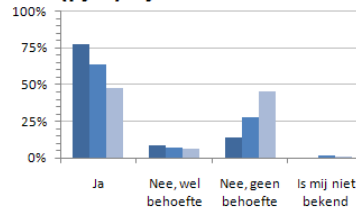
Leden van het bestuur zouden internet graag ook voor de volgende toepassingen willen gebruiken.

Top 5 Ik zou internet willen gebruiken voor...

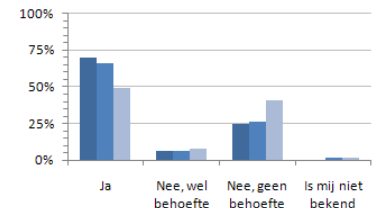
1. Live volgen van conferentie 35% ↓(-4%)
2. Live TV kijken 26% ↑(+8%)
3. HD Video bekijken / gebruiken 23% ↓(-1%)
4. HD Video maken / aanbieden 18% =
5. Films downloaden 16% =

NB: De toepassing "conferentie/lezing terugkijken", welke vorig jaar de hoogste score had qua behoefte, is dit jaar niet bevraagd onder leden van het bestuur.

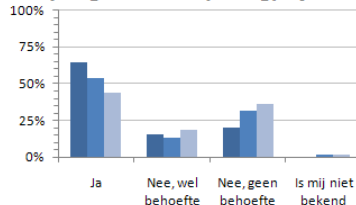
Film(pjes) kijken

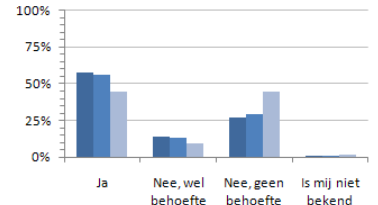
Radio

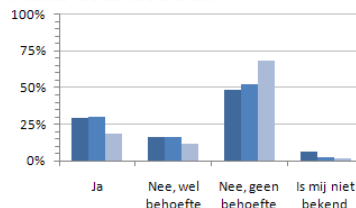
TV-programma's (terug)kijken

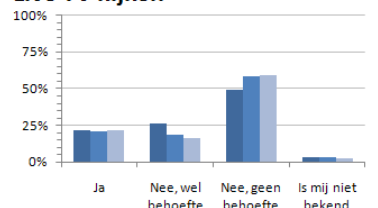
Muziek downloaden

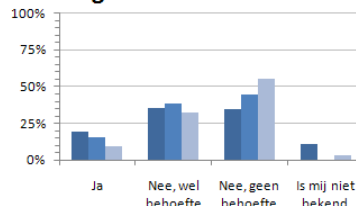
Films downloaden

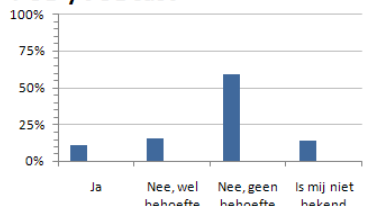
Live TV kijken

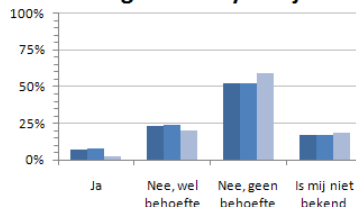
Live volgen van conferentie

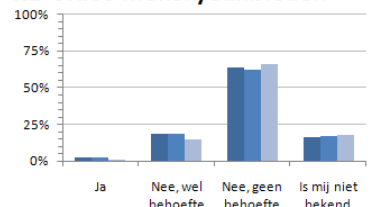
POD-/VODcast

HD Video gebruiken/bekijken

HD Video maken/aanbieden

■ 2008
■ 2007
■ 2006

Bijlage 1 Respons

Doelgroepen

	Aantal	Percentage
Studenten	1190	50,4
Docenten	293	12,4
Onderzoekers	374	15,8
Ondersteuning	404	17,1
Management / beleid	99	4,2
Totaal	2360	100,0

Instellingen

	Aantal	Percentage
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	137	5,8
Rijksuniversiteit Groningen	755	32,0
Erasmus Universiteit Rotterdam	169	7,2
Academisch Medisch Centrum	102	4,3
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	56	2,4
Nikhef	61	2,6
Technische Universiteit Delft	149	6,3
Hogeschool Domstad	22	0,9
Open Universiteit	70	3,0
Vrije Universiteit	248	10,5
Fontys Hogescholen	519	22,0
Hogeschool van Amsterdam	72	3,1
Totaal	2360	100,0